

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

**Národná rada Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1.**

Poslanci NR SR

Elektronicky podpísané

Poprad 25.11.2024

VEC: podnet na podanie Návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky

Vážené poslankyne a poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,

Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „APOZE“) spoločne s občianskym spotrebiteľským združením ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o.z. (ďalej len „EO“) a Sekciou podpory demokracie a dodržiavanie základných ľudských práv Svetového združenia býv. politických väzňov, boli požiadaní vlastníkami bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom výroby tepla (ďalej len „poškodení“), poškodenými Vyhláškou MH SR č. 503/2022 Z.z. o rozpočítavaní tepla a teplej vody v bytových domoch (ďalej len „vyhláška“), účinnou od 01.01.2023, *o riešenie nezákonného rozúčtovania tepla vo vyúčtovacích faktúrach za rok 2023, o právnu pomoc a o zastupovanie v súdnych sporoch vedených proti poškodeným vo veci úhrady za teplo.*

Vo verejnom záujme sme si dovoľili, v mene poškodených občanov, Vás požiadať o **podanie Návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky**, na základe podkladov pripojených v prílohe.

Odôvodnenie:

Prijatie vyhlášky bývalého ministra hospodárstva pána Karla Hirmana vyvolalo závažný celospoločenský problém, ktorým je hrubé poškodenie, podľa medializovaných údajov, viac ako 30 000 vlastníkov bytov a nebytových priestorov s vybudovaným vlastným individuálnym zdrojom tepla, t. j. legálne odpojených od dodávok tepla z centrálného zdroja tepla.

Je všeobecne známe že dodávatelia tepla sa dlhodobo snažia zabrániť a demotivovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov, aby sa odpájali od centrálného zdroja tepla. Pochybnosti vyvoláva aj legitimita tejto vyhlášky, ktorú podpísal pán Karel Hirman až 19.12.2022, teda **až po odvolaní vlády** Eduarda Hegera prezidentkou pani Čaputovou zo dňa 16.12.2022. Pokiaľ by platila predošlá vyhláška MH SR č. 240/2016 Z.z., tento právny problém by nevznikol.

Ministerstvo hospodárstva SR návrh O.Z. Energetický Ombudsman a APOZE na pozastavenie účinnosti (zrušenie) časti alebo ustanovení vyhlášky, ktoré sú v rozpore s Ústavou

SR a s medzinárodnými zmluvami a následné opakované rozúčtovanie tepla za rok 2023 pre bytové domy s bytmi a nebytovými priestormi s individuálnym zdrojom tepla podľa predošlej vyhlášky č. 240/2016 Z.z. odmietlo, čím hrozí niekoľko tisíc súdnych sporov slovenských rodín a živnostníkov so správcami bytov a podanie hromadnej žaloby voči štátu o náhradu vysokej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

Žiaľ, naďalej MH SR navrhuje v pripravovanej novele vyhlášky len kozmetické zmeny bez **zásadných** systémových zmien, pričom pri jej príprave **nepovažovalo** za rokovacích partnerov zástupcov poškodených, ale len podnikateľov, t. j. správcovské a rozúčtovacie spoločnosti, ktoré na základe spornej vyhlášky už vymáhajú nedoplatky za teplo za rok 2023. Treba podotknúť, že správcovské a rozúčtovacie spoločnosti sú de facto živení všetkými vlastníckmi bytov a nebytových priestorov.

Vyhláška je **preukázateľne v nesúlade** so zákonom č. 250/2007 Z. z. (účinná do 30.06.2024) a č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (účinná od 01.07.2024), legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa, v nesúlade so zákonom č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike ako aj so Zákonom o metrológii, pretože od jej účinnosti retroaktívne vymáha platby za neobjednané a **neodobraté** teplo od poškodených do ich bytov, na základe fiktívnych odhadov tzv. prechádzajúceho tepla cez murivo medzi bytmi a pomerov základnej a spotrebnej zložky. Treba podotknúť, že zákon o tepelnej energetike nepozná ani pojem dodávka tepla prechádzajúceho cez murivo (steny) medzi bytmi a nebytovými priestormi.

Takto účinná vyhláška zásadným spôsobom zasahuje do vlastníctva poškodených tým, keď od nich vyžaduje **úhradu** za dodávku tepla (**náklad za službu/tovar**) ktorú nikdy neodobrali, t. j. nikdy im nebola dodaná z centrálného zdroja tepla. Poškodení si hradia dodané teplo z vlastného vybudovaného individuálneho zdroja tepla do svojho bytu. Takéto byty a nebytové priestory s dvojnásobnými nákladmi za dodávku tepla sú navyše ťažko predajné v porovnaní s bytmi na trhu, ktoré sú napojené na centrálny zdroj tepla, keďže majú nižšie náklady za teplo, čím dochádza aj k diskriminácii a k znevýhodneniu poškodených.

Vyúčtovanie ústredného kúrenia a teplej vody pre slovenské domácnosti, drobných živnostníkov a sociálne zariadenia z mája 2024, tak vyvolalo ostré protesty dotknutých, poškodených užívateľov. Prijatím vyhlášky vzniklo rozsiahle spoločenské napätie, prerastajúce do politickej oblasti, pretože sa to bytostne dotýka až 1 300 000 obyvateľov, rodín a malých prevádzok, vrátane zraniteľných dôchodcov.

Pán Karel Hirman svojou vyhláškou upevnil monopol teplárenských spoločností a **zničil motiváciu** budovať individuálne vykurovanie v bytoch a vlastníkov s už vybudovaným individuálnym zdrojom tepla **zatlačil** platbami za nedodané teplo, hoci **nie sú** už účastníkmi trhu s tepelnou energiou z dôvodu legálneho odpojenia (na základe súhlasu spoluvlastníkov a vydaného stavebného povolenia).

Vyhláška trestá, finančne ruje a znevýhodňuje vlastníkov bytov a nebytových priestorov a živnostníkov, ktorí sa v minulosti legitímne odpojili od centrálného zdroja tepla, s cieľom si vybrať lacnejšieho dodávateľa na výrobu tepla a napomôcť zvýšiť energetickú efektívnosť v bytovom dome.

Uvedená problematika bola odvysielaná v TV Markíza, RTVS, a iných médiách. Poukázali sme na rozpor zákona vyhlášky so zákonom o tepelnej energetike č. 657/2004 Z. z. aj so Smernicou EÚ 2018/2002, ktorá má zvýšiť energetickú efektívnosť. Kontroverzná vyhláška však naopak znižuje energetickú efektívnosť a zvyšuje celkové náklady na energie.

Vážené poslankyne a poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,

poslaneckým podaním Návrhu na začatie konanie o súlade právnych predpisov Ústavnému súdu by sa predišlo poškodzovaniu slovenských občanov titulom vymáhania neuhradených platieb **za niečo čo im nebolo dodané, ani objednané**, hrozbe exekúcii ako aj podaniu ústavných sťažností fyzickými a právnickými osobami, resp. žalôb a sťažností ECHR v Štrasburgu voči Slovenskej republike, čo podľa nášho názoru by poškodzovalo dobré meno a dôveryhodnosť Slovenskej republiky v EÚ a v iných demokratických štátoch.

S plnou úctou

 Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
Námestie svätého Egídia 102/10, 058 01 Poprad
IČO: 42 405 971, DIČ: 2024175747
IBAN: SK718330000002700783201
Registračné číslo MV SR: VVS/1-900/90-44578

František Bednár
zastupujúci predseda

Príloha:

Podklady pre podanie návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky

Podklady pre podanie návrhu prezidenta Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky

Ústavný súd
Slovenskej republiky
Hlavná 110
042 65 Košice

N Á V R H N A Z A Č A T I E K O N A N I A O S Ú L A D E P R Á V N Y C H P R E D P I S O V

podľa čl. 125 ods. 1 písm. b), čl. 125 ods. 2 a čl. 130 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky

Navrhovateľ: Poslanci Národnej rady slovenskej republiky (min. 30 poslancov)

Zastúpený: advokátom zapísaným v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod číslom,
.....

Návrh na začatie konania o súlade ustanovenia § 5 ods. 2, ustanovenia § 7 ods. 5 a 6, § 8 ods. 4 a ods. 5, vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022 (ďalej len vyhláška, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla (ďalej len vyhláška 503) s čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava).

Vyhláška 503, bola prijatá v čase kedy už bola vláda v demisii a v zmysle ústavy je možné prijímať všeobecný záväzný predpis v čase demisii vlády, len ak je to neodkladné, čo nebol tento prípad, keďže bola účinná iná existujúca vyhláška č.

240/2016 Z. z.. Taktiež spôsob prijímania vyhlášok bez schvaľovania poslancami NR SR je, podľa nášho názoru, v súčasnosti zastaralý a nedemokratický prístup a častokrát zneužívaním legislatívy na základe objednávky lobistických skupín a podnikateľských subjektov. Z tohto dôvodu je preto závažným porušením princípov právneho štátu.

Uvedenými ustanoveniami vyhlášky došlo :

- k porušeniu čl. 1 ods.1 ústavy retroaktivitou vyhlášky, podľa ktorej sú vymáhané platby za teplo od vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len poškodení), ktorým teplo z centrálného zdroja tepla (ďalej len CZT) nebolo dodané do ich obydľí, keďže sa v **minulosti legálne od neho odpojili**,
- porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy, ktorý zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti)
- porušeniu článku 12 ods. 2 ústavy, ktorý ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Aplikácia vyhlášky diskriminuje poškodených oproti vlastníkom bytov a nebytových priestorov pripojených k CZT
- k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa ktorého má každý právo vlastniť a pokojne užívať majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Požiadavka platby za neobjednané, nedodané-nespotrebované a navyiac riadne nemerané teplo je v rozpore so zákonom na ochranu spotrebiteľa, ďalej spôsobuje znevýhodnenie nehnuteľnosti s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len IZT) a to z dôvodu duplicitných úhrad za teplo, t. j. za vlastné náklady na energie na prevádzku IZT ako aj neoprávnenú platbu za spoločné náklady za teplo dodávané do bytov s CZT, na základe fiktívnych odhadov o prechodovom teple a údajov z necertifikovaných tzv. pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len PRVN), ktoré nie sú určenými meradlami podľa zákona o metrológii.

Uvedené ustanovenia vyhlášky 503 nie sú v súlade :

- so zákonom č. 250/2007 (účinné do 30.06.2024) a zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (účinné od 01.07.2024),
- s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa,
- so zákonom č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- so zákonom č. 657/2004 Z.Z. o tepelnej energetike,
- so zákonom č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov,
- s bodom č. 24 Smernice EÚ č. 2018/2002 z 11. decembra 2018
- s článkom č. 14 SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/1791 z 13. septembra 2023 o energetickej efektívnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 2023/955

a to z dôvodu, že odo dňa účinnosti vyhlášky 503, t. j. od 1. januára 2023 sa na jej základe od poškodených retroaktívne vymáhajú úhrady za nevyžiadajú, neobjednanú a nespotrebovanú dodávku tepla z CZT na základe fikcie odberu tepla (tzv. prechodové teplo) definovaného vyhláškou 503, podľa ktorej *byty napojené s individuálnym vykurovaním odoberajú teplo z CZT*

do svojho bytu a preto sú povinní podieľať sa na nákladoch na vykurovanie z CZT do ostatných bytov. Úhrady sa vykonávajú na základe prepočtu **pomeru** základnej a spotrebnej zložky podľa PRVN inštalovaných na radiátoroch vlastníkov bytov pripojených k CZT, teda bez merateľných údajov na to **určený certifikovaný merač tepla**. Vyžadovanie úhrad (rozpočítavanie nákladov) za fiktívnu dodávku tepla do bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom, resp. za niečo čo im nebolo dodané, a to prostredníctvom necertifikovaných PRVN **je protizákonné** nielen z legislatívneho pohľadu, ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov ako potvrdzuje :

1. Analýza rozpočítania nákladov za vykurovanie v bytovom dome Gen. M.R.Štefánika 364/52-54, STARÁ TURÁ za rok 2023 <https://www.energie-portal.sk/Dokument/rozpocitanie-vyuctovanie-naklady-teplo-vykurovanie-vyhlaska-110909.aspx>
2. Štúdia ČVUT „Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění - ve vztahu k současným legislativním požadavkům podle vyhlášky č. 269/2015 Sb. <https://www.szcpv.org/pd/eko/obr/cvut31.7.2023.pdf>

Retroaktívnym vymáhaním platieb za teplo došlo k diskriminácii vlastníkov v bytových domoch s IZT oproti vlastníkom v bytových domoch s CZT a spôsobeniu značnej škody vlastníkom s IZT, ktorí boli hrubo poškodení vyhláškou 503 a to vyúčtovaním neoprávnených nákladov za dodávku tepla za rok 2023 do svojich bytov, nakoľko im teplo nikdy nebolo dodané ani si teplo neobjednali, keďže sú legálne odpojení od centrálného zdroja tepla, v súlade so zákonom č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*ide o osobitný zákon, ktorý má prednosť pred všeobecným ustanovením § 18 ods. 4 písm. a) bodu 2 a 3 zákona č. 657/2004 Z. z.*)

- (1) *O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) pri meraní, ktoré súvisí s platbami ...,*
- (2) *Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.*
- (3) *Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.*“

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024):

*„Predávajúci **nesmie** žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si **spotrebiteľ neobjednal**. **Nečinnosť** spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety **nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa**.“*

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024):

*„Spotrebiteľ **nie je povinný** vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol **bez objednávky** (ďalej len „nevyžiadané plnenie“). **Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinnosti spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.**“*

Skutkový stav

I.

1. Dôvodom podania Návrhu na začatie konanie o súlade právnych predpisov je závažný celospoločenský problém týkajúci sa podľa medializovaných údajov viac ako 30 000 vlastníkov s IZT, ktorí boli poškodení po nadobudnutí účinnosti predmetnej vyhlášky 503. Vyúčtovanie ústredného kúrenia a teplej vody pre slovenské domácnosti, drobných živnostníkov a sociálne zariadenia za rok 2023 tak vyvolalo ostré protesty dotknutých a poškodených užívateľov. Prijatím vyhlášky 503 vzniklo rozsiahle spoločenské napätie, prerastajúce do politickej oblasti, pretože sa bytostne dotýka až 1 300 000 obyvateľov, rodín a malých prevádzok, vrátane zraniteľných dôchodcov, ktorí sú závislí na monopolných centrálnych zdrojoch teplárenských spoločností, pričom **najväčšie sumy** musia zaplatiť aj tí, ktorí sú už niekoľko rokov od centrálného vykurovania odpojení. Týka sa to tisícov odberateľov vrátane ďalších, ktorí už nezákonné poplatky zaplatili zo strachu a obáv pred súdnym konaním. Vyhláška trestá a finančne poškodzuje tých vlastníkov a živnostníkov, ktorí sa v dobrej viere a v snahe znížiť si nezanedbateľné náklady za predražené energie legitímne odpojili od CZT. Pritom samotná SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti v článku 7a, odsek 3):
„Ak sú za povinné subjekty podľa odseku 2 určené maloobchodné energetické spoločnosti, členské štáty zabezpečia, aby maloobchodné energetické spoločnosti pri plnení svojej povinnosti nevytvárali prekážky, ktoré spotrebiteľom znemožňujú zmeniť jedného dodávateľa na druhého.“ Poukazujeme na skutočnosť možného potenciálneho nárastu domácností, ktoré sa ocitnú v kategórii energetickej chudoby, z ktorých už dnes je cca 25.000 domácností ohrozených týmto prepadom v sociálnej sieti obyvateľstva v prípade, že neuhradia platby z vyúčtovania za kalendárny rok 2023, na ktoré budú s určitou podanou žalobou a súdne spory z titulu vymáhania nedoplatkov zo strany správcovských spoločností. V bode č. 23 a 24 vyššie citovanej smernice EP Slovenskú republiku ako členského štátu EÚ pritom jasne zaväzuje k **znižovaniu energetickej chudoby**.
2. Z vyššie uvedených dôvodov preto považujeme platnú a účinnú vyhlášku 503 a jej implementovanie správcovskými spoločnosťami vo vyúčtovaní za rok 2023 za závažný zásah do základných ľudských práv a slobôd poškodených.

3. Je všeobecne známe, že dodávatelia tepla sa dlhodobo snažia zabrániť a demotivovať vlastníkov, aby sa odpájali od CZT. Bývalý minister Karel Hirman prijatím vyhlášky č. 503/2022 Z.z. ešte viac upevnil monopol teplárenských spoločností a zničil možnosť budovať individuálne vykurovanie bytov, ktoré zaťažil platbami za nedodané a nespotrebované teplo, napriek preukázateľnej skutočnosti, že byty s IZT nie sú účastníkmi trhu s tepelnou energiou. **Keďže časť vlastníkov využíva pre IZT obnoviteľný zdroj tepla, vyhláška 503 je v rozpore aj s programovým vyhlásením slovenskej vlády o podpore obnoviteľných zdrojov a znižovaní uhlíkovej stopy, čo je hlavným strategickým cieľom EÚ.** Pochybnosti vyvoláva aj legitimita vyhlášky, ktorú podpísal exminister hospodárstva SR Karel Hirman 19. 12. 2022, teda až po odvolaní vlády Eduarda Hegera prezidentkou Čaputovou 16. 12. 2022. Pokiaľ by platila predošlá vyhláška č. 240/2016 Z.z. tento právny problém by nenastal.
4. **Ustanovenie § 5 ods. 2 vyhlášky 503 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa podlahovej plochy**

„2) Ak sú v objekte rozpočítavania aj byty alebo nebytové priestory s individuálnym vykurovaním, cez ktoré prechádzajú spoločné rozvody vykurovacej sústavy, náklady na vykurovanie sa rozdelia na základnú zložku a spotrebnú zložku, pričom základná zložka tvorí 30 % a spotrebná zložka 70 % z celkových nákladov. Obidve zložky sa rozpočítavajú konečným spotrebiteľom v pomere podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru a spoluvlastníckeho podielu na spoločných priestoroch konečného spotrebiteľa k celkovej podlahovej ploche všetkých bytov, nebytových priestorov a spoločných priestorov v objekte rozpočítavania, pričom základná zložka sa rozpočíta aj medzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym vykurovaním bytu a nebytového priestoru.“

a ustanovenie § 7 ods. 5 a 6 vyhlášky 503 Rozpočítavanie nákladov na teplo pre bytovú odovzdávaciu stanicu tepla

„(5) Základná zložka podľa odseku 4 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory v nadstavbách a vstavbách do podkrovia s individuálnou prípravou tepla, pričom sa pre podlahovú plochu uplatní koeficient 0,2.

(6) Základná zložka podľa odseku 4 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory, ktoré sú odpojené od vykurovacej sústavy v objekte rozpočítavania.“

a ustanovenie § 8. ods. 4 a 5 vyhlášky 503 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov

„(4) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory, ktoré sú odpojené od vykurovacej sústavy v objekte rozpočítavania.

(5) Základná zložka podľa odseku 3 sa rozpočítava aj medzi byty a nebytové priestory v nadstavbách a vstavbách do podkrovia s individuálnym vykurovaním, pričom sa pre podlahovú plochu uplatní koeficient 0,2.“

Vyššie uvedené ustanovenia sú retroaktívne voči poškodeným, ktorí sa odpojili v minulosti od CZT so súhlasom ostatných vlastníkov a s rozhodnutím stavebného úradu o zmene spôsobu dodávok tepla v byte, a porušujú princíp rovnosti. Vyhláška 503 rozpočítava úhrady nákladov za teplo z CZT poškodeným, ktorý nie sú už niekoľko rokov účastníkmi dodávok tepla z CZT, ako keby boli naďalej účastníkmi dodávok tepla z CZT a navyše necertifikovanými meradlami PRVN. Vyhláška 503

nerespektuje v minulosti vydané stavebné povolenia – rozhodnutia stavebných úradoch, za účelom zmeny spôsobu dodávok tepla v bytoch poškodených.

V nadväznosti na vyššie uvedené je potrebné uviesť, že princíp zákazu retroaktivity nachádza svoje ústavnoprávne vyjadrenie v čl. 1 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Zachovanie princípu zákazu retroaktivity vychádza z požiadaviek materiálneho právneho štátu. Pokiaľ teda v prípade vyhlášky 503 dochádza k porušeniu princípu zákazu retroaktivity, je vyhláška 503 neústavná pre jej rozpor s čl. 1 ods. 1 ústavy.

5. Princíp rovnosti je vyjadrený v čl. 12 ods. 1 prvá veta a v čl. 12 ods. 2 Ústavy SR. Článok 12 ods. 1 prvá veta ústavy zakotvuje rovnosť všetkých ľudí „v dôstojnosti a v právach“ (tzv. všeobecný princíp rovnosti) a článok 12 ods. 2 ústavy ustanovuje, že základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu, a to s ohľadom na zakázané kvalifikované kritériá (tzv. zákaz diskriminácie). Pokiaľ teda aplikácia vyhlášky 503 diskriminuje poškodených, nie je v súlade s uvedeným článkom ústavu a je protiústavná.
6. Ochrana vlastníckeho práva všetkých vlastníkov je zakotvená v čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa ktorého má každý právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Požiadavka platby za nedodané a nespotrebované teplo rozpočítaním podľa vyhlášky 503 a dokonca prostredníctvom necertifikovaných PRVN spôsobuje znehodnotenie nemalej investície, t. j. nákladov na vybudovanie vlastného zdroja tepla - ITZ ako aj celkové zníženie trhovej ceny nehnuteľnosti z dôvodu dvojitej - duplicitnej platby za teplo (nákladu za teplo). To v konečnom dôsledku spôsobuje výrazný pokles záujmu o kúpu takejto nehnuteľnosti oproti nehnuteľnostiam, ktoré nie sú zviazané k duplicitnej platbe za teplo predmetnou vyhláškou 503, čo je diskriminačné a porušuje právo na riadne a **hospodárne** užívanie vlastného majetku vrátane **práva na certifikované (zákonné) meranie** tepla v byte poškodených.
7. Vyhláška je v rozpore so zákonom č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, ktorý v ustanovení §2 písm. 1) definuje a predpokladá pre stanovenie postavenia jednotlivých účastníkov trhu s teplom existenciu „*sústavy tepelných zariadení zariadenia na výrobu, rozvod alebo spotrebu tepla*“, čo potvrdzuje aj § 20 ods. 2 písm. c) a ods. 3) keď umožňuje skončenie odberu tepla za podmienky, že objekt spotreby nie je viac pripojený do sústavy tepelných zariadení dodávateľa. Z toho jednoznačne vyplýva, že sa považuje za odpojeného odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa. **Byt, ktorý je vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je viac napojený na sústavu tepelných zariadení a preto nemôže byť účastníkom trhu s teplom z CZT.** Predmetom rozpočítavania podľa vyhlášky 503 môžu byť iba byty, ktoré sú napojené na sústavu tepelných zariadení dodávateľa (z CZT) v bytovom dome.

Spoločné rozvodné potrubia vykurovacej sústavy, ktoré prechádzajú v celom bytovom dome a teda aj v byte poškodených, nemožno považovať za zariadenia na dodávku, spotrebu tepla, t. j. za vykurovacie telesá (radiátory). **Sú to iba potrubia, ktoré prepravujú teplo.** Potvrdzuje to nakoniec napr. § 2 písm. ac), ad) a ae) zákona o tepelnej energetike. Toto platí rovnako aj u rozvodov elektriny alebo plynu, kde napr. k spotrebe elektriny nedochádza vložением rozvodov (kábllov) elektriny do stien, ale až reálnym zapnutím elektrického

zariadenia v konkrétnej zásuvke (odobratie elektriny prúdiaceho cez rozvody a spotreba nameraná prostredníctvom elektromera ako certifikovaného meradla).

Preto je vyhláška 503 v rozpore so zákonom o tepelnej energetike, ak považuje spoločné rozvody vykurovacej sústavy za sústavu tepelného zariadenia, ktoré „údajne“ dodávajú teplo a umožňujú spotrebu, odobranie tepla v bytoch poškodených. Taktiež vyhláška 503 považuje poškodeného za fiktívneho účastníka trhu s teplom napojeného na sústavu tepelných zariadení centrálného dodávateľa, pričom sa mu nedodáva teplo do bytu z CZT, čo je v rozpore s § 2 písm. s) a § 14 zákona o tepelnej energetike, ktorá presne definuje, kto je účastníkom trhu s teplom. Týmto vyhláška 503 zasahuje do vlastníckeho práva poškodených, ak ich zaraďuje medzi účastníkov trhu s teplom, čím zasahuje do ich vlastníckeho práva, čo je protiústavné.

8. Vyžadovanie platieb za náklady centrálného vykurovania budov od poškodených v týchto budovách v takej podobe, ako určuje súčasné znenie vyhlášky 503 založené na zámernom uprednostnení jedného spôsobu vykurovania budovy – centrálnom zásobovaní teplom je v zásadnom rozpore so zákonom č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov. Štúdia ČVUT (Príloha č.2), na ktorú sa odvoláva MH SR ako na odborný podklad **nehovorí** nič o tom, že do rozpočítania sa bez ohľadu na energetický prínos samostatne vykurovaných bytov majú tieto zapojiť do rozpočítavania, ale o tom, aká by mala byť základná zložka rozpočítavaná podľa plochy podľa typu stavebnej sústavy budovy. Štúdia pracuje aj s typom prevádzky bytu – nevykurovaný a vykurovaný na 16°C, ale v princípe pracuje s pojmom energetického prínosu každého typu bytu do energetickej bilancie budovy. Metodika rozpočítavania nákladov na vykurovanie musí preto zákonite do energetickej bilancie budovy započítavať aj energetický a ekonomický prínos bytov vykurovaných individuálne.

II.

Porušené základné právo alebo sloboda

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky aplikáciou vyhlášky porušilo:

Základné právo podľa čl. 1 ods. 1 ústavy
 Základné právo podľa čl. 12. ods. 1 ústavy
 Základné právo podľa čl. 12. ods. 2 ústavy
 Základné právo podľa čl. 20. ods. 1 ústavy

III.

Právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. b) Ústavný súd **rozhoduje o súlade** nariadení vlády, **všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev** a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s **ústavou, s ústavnými zákonmi, s medzinárodnými zmluvami**, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a **so zákonmi**.

Podľa čl. 125 ods. 2, ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich

d'alsie uplatňovanie **môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.**

IV.

Návrh na rozhodnutie vo veci samej

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa č. 152 ods. 2 pozastavil účinnosť ustanovení § 5 ods. 2, § 7 ods. 5 a 6 a § 8 ods. 4 a ods. 5 ako aj pozastavil účinnosť používania PRVN vo všetkých ustanoveniach vyhlášky 503 z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla, pretože ich d'alsie uplatňovanie ohrozuje základné ústavné práva a slobody a hrozí spôsobenie značnej škody občanom Slovenskej republiky.

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po prerokovaní návrhu nálezom takto rozhodol:

Ustanovenia § 5 ods. 2, § 7 ods. 5 a 6 a § 8 ods. 4 a ods. 5 ako aj všetky ustanovenia týkajúce sa používania PRVN vyhlášky 503 z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla č. 503/2022 Z.z. **n i e j e v s ú l a d e** s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky **p r i k a z u j e** prijať legislatívne zmeny na zrušenie časti vyhlášky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022, ktoré porušujú základné ústavné práva vlastníkov bytov a nebytových priestorov s individuálnym zdrojom tepla.

V Bratislave dňa 2024

Za navrhovateľa (podpisy min. 30 poslancov)

.....

Prílohy:

1. Výpis Z OR SR Karel Hirman
2. Samostatná príloha

Samostatná príloha

1. Pre objasnenie veci je potrebné uviesť, že najvyššiu položku nákladov v bytových domoch tvoria náklady za dodávku tepla a TV z čoho sa stal po zmene politického

systemu v r. 1989 lukratívny predmet podnikania. Po prevode bytov a nebytových priestorov do súkromného vlastníctva vznikli Spoločenstva vlastníkov bytov a Okresné správcovské bytové družstvá (ďalej len SVB a OSBD). Bývalé bytové podniky, družstvá a novovzniknuté správcovské spoločnosti využili skutočnosť, že väčšina SVB nemá poverenú osobu pre správu bytového domu vo vlastnej réžii. Vlastníkom sa postupne okrem správy bytov začali navyšovať platby za rozúčtovanie nákladov na teplo a TV, čo sa stalo predmetom nemalého zisku správcovských spoločnosti a ďalších subjektov s nimi prepojených, ktorými sú:

- a) Výrobcovia a dodávatelia tepla a TV
- b) Spoločnosti, ktoré za odplatu zmluvne zabezpečujú pre správcovské spoločnosti rozúčtovanie tepla a TV
- c) Spoločnosti, ktoré inštalujú resp. vyrábajú pomerové vodomery teplej a studenej vody a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov tepla (PRVN) prepojené so správcovskými spoločnosťami.

Pre uvedené podnikateľské subjekty bolo prirodzene na prvom mieste zabezpečenie zisku na úkor vlastníkov, pričom tzv. spravodlivé rozúčtovanie nákladov za teplo bolo len zámienkou na presadenie ich zámerov.

2. Doposiaľ zaužívaný a jednoduchý pre vlastníkov finančne výhodnejší spôsob rozúčtovania tepla podľa plochy bytu sa preto zmenil na pomerový podľa základnej zložky (plochy v m²) a spotrebnej zložky (podľa dielikov PRVN), ktorú teplársky lobisti legislatívne presadili a to povinnou inštaláciou tzv. pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (PRVN) na radiátoroch na náklady vlastníkov.
3. Pri presadení legislatívy, ktorá legalizovala pomerový systém rozúčtovania tepla, boli presadené obchodné záujmy v rozpore s analýzami odborníkov z oblasti energetiky, ktorí upozorňovali, že na fakturačné meranie tepla v zmysle zákona o metrológii je možné používať len k tomu určený merač tepla, inštalovaný tak ako termostatickú hlavicu na prívodnom potrubí, ktorý by meral aj prietok, čo by však v tom čase predstavovalo zvýšenie finančných nákladov, vzhľadom na to, že vývoj meracej a regulačnej techniky nebol v čase prijatia legislatívy na súčasnej úrovni.
4. Zásadný rozdiel medzi PRVN a meračom tepla je v tom, že dieliky PRVN podľa ktorých sa fakturuje odobraná tepelná energia nie sú mernými jednotkami podľa medzinárodnej sústavy jednotiek SI. Preto PRVN nemôžu byť považované za určené fakturačné meradlo, ktorého presnosť sa dá overovať. Medzinárodnou mernou jednotkou množstva tepla je kWh, ktorá nahradila mernú jednotku GJ (Gigajoule). Ako potvrdzuje článok uverejnený 25. 7. 2024 na Blogu denníka Pravda z názvom „Pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov = podvod storočia a okradanie legalizované štátom“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/07/25/pomerove-rozdelovace-vykurovacich-nakladov-podvod-storocia-a-okradanie-legalizovane-statom/> Generálnemu prokurátorovi SR bol podaný „**Podnet pre podozrenie z organizovaného podvodu a podozrenie z prijatia vyhlášky MH SR č. 503/2022 Z.z., na základe objednávky lobistických skupín**“. Je zrejme, že už od začiatku zavedenia pomerového rozúčtovania nákladov za teplo boli koncoví spotrebitelia uvedení v omyl, že PRVN sú meračmi tepla, ktoré majú zabezpečiť spravodlivé a férové rozúčtovanie tepla. Trestný čin podvodu je vymedzený v § 221

zákona č. 300/2005 Z.z. (Trestný zákon) "ako úmyselné konanie, pri ktorom niekto obohatí seba alebo iného na škodu cudzieho majetku tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu." Bez akýchkoľvek pochybností je preukázateľné, že na inštalácii PRVN sa za účelom zisku obohacujú podnikateľské subjekty, ktoré PRVN inštalujú po vzájomnej dohode so správcovskými spoločnosťami vo veľkom rozsahu v rámci Slovenskej republiky na úkor vlastníkov.

5. Ako je jednoznačne uvedené v stanovisku Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024, pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, **nie sú určenými meradlami** v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z.z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346 /2022 Z.z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Dôkaz:

Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11. 7. 2024

6. Po zavedení systému pomerového rozúčtovania nákladov tepla si vlastníci priplatili za rozúčtovanie nákladov, ktoré už nerobila ich správcovská spoločnosť vo vlastnej réžii ale tretí subjekt. Časť vlastníkov si z dôvodu zvyšovania nákladov za energie (teplo a TV) zriadili pre nich výhodnejší IZT. Títo vlastníci vo svojich bytoch žiadne PRVN inštalované nemajú.
7. Je potrebné uviesť, že prijatie vyhlášky MH SR č. 503/2022 Z.z. bolo vynútené neúmerne vysokými rozdielmi v platbách vlastníkov podľa vyúčtovania na základe predošlých vyhlášok. Poslednou bola vyhláška č. 240/2016 Z.z. Zásadným problémom sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN), ktoré znižujú energetickú efektívnosť a finančne zaťažujú koncových odberateľov.
8. Na tento problém upozorňovali odborníci ešte v roku 2003 ako potvrdzuje článok z názvom „**Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?**“ uverejnený v Magazín Energia 1/2003. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer základnej a spotrebnej zložky. Preukázalo sa, že čím bola spotrebná zložka podľa dielikov PRVN vyššia, tým vyššie boli rozdiely, pričom paradoxne byty s maximálnymi nákladmi neboli energeticky nevýhodne situované byty na najvyšších podlažiach, resp. na prízemí alebo severnej strane bytového domu. Na druhej strane tieto rozdiely nevznikali pri rozpočítaní s vyšším pomerom základnej zložky (podľa plochy) Analýza potvrdila, že niekoľkonásobné rozdiely v poplatkoch za "najteplejší" a "najstudenší" byt nemajú opodstatnenie. Nehovoriac o tom, že u nás hodnota bytu alebo nájomné za byt nie sú naviazané na jeho energetickú náročnosť.

Dôkaz:

Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“

9. Tvorcovia vyhlášky č. 503/2022 Z.z. si boli tohto problému vedomí, preto direktívne obmedzili ľubovoľné schvaľovanie pomeru spotrebnej zložky a základnej zložky vlastníkmi a obmedzili ho na 40% podľa spotrebnej zložky teda podľa dielikov PRVN, teda tak, aby základná zložka bola 60%.
10. Niekoľkonásobným rozdielom pri platbách chceli zabrániť zmenou vyúčtovania tak, že maximálna platba „najdrahšieho“ bytu nesmie prekročiť 2,5 násobok „najlacnejšieho“ bytu. Týmto sa schvaľovanie pomeru 60/40 stalo irelevantným pretože, aby to bolo možné dodržať, musela sa automaticky zvýšiť základná zložka podľa plochy bytu. V niektorých prípadoch to bolo aj vyše 80% podľa základnej zložky, kedy sa už finančne nákladne diaľkové odpočty PRVN stávajú nákladovo neefektívnymi, pretože len zvyšujú celkové náklady vlastníkov, ktoré sú vyššie ako úspory. (Tento problém nerieši ani novela vyhlášky, ktorá 2,5 násobok zvyšuje na 2,85 násobok).
11. Proklamované spravodlivé rozúčtovanie tepla a motivácia k šetreniu boli len zásterkou pre presadenie vyhlášky, pretože jediné čo vlastníkov motivuje šetriť nie sú pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN), ale zvyšovanie cien zemného plynu a tepla. Vysoký pomer spotrebnej zložky podľa pomerových rozdeľovačov, ktorý si schvaľovali vlastníci v mylnej domnienke, že sa im znížia náklady na teplo bol len zámerkou pre prijatie vyhlášky č. 503/2022 z dielne MH SR.
12. Na pomerový systém rozúčtovanie tepla doplatili vlastníci, ktorí nemali žiadnu možnosť slobodného rozhodnutia vo voľbe dodávateľa tepla a TV, pretože na trhu sú v prevažnej miere monopolní dodávateľia a teda nemali možnosť výberu cenovo lepšieho dodávateľa. Každoročný výrazný nárast nákladov za teplo a TV ich prinútil k ekonomickému rozhodnutiu vybudovať si individuálny zdroj tepla - ITZ, čo malo za cieľ ušetriť nezanedbateľné finančné náklady za teplo a TV, ktoré tvoria najvyššiu časť celkových nákladov na domácnosť. Preto ďalším dôvodom prijatia vyhlášky č. 503/2022 Z.z. bolo potrestať vlastníkov odpojených od CZT, ktorým vo výraznej miere znehodnotili cenu nehnuteľnosti. Nikto si nekúpi byt, v ktorom okrem nákladov za IZT musí platiť aj za teplo z CZT, ktoré do bytu nebolo dodané a spotrebované ! Prijatie vyhlášky č. 503/2022 Z.z. zároveň demotivuje vlastníkov bytov s CZT, aby zvažovali možnosť odpojiť sa od CZT a vybudovať si ekologickejší a ekonomicky efektívnejší ITZ. Dodávame, že podľa medializovaných informácií v Rakúsku a Fínsku, kde inštalácia pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov z čoho sa stal na Slovensku výnosný zárobkový podnik, nie je vynucovaná štátom, tento problém neexistuje.
13. Na problém s aplikáciou vyhlášky MH SR č. 503/2022 Z.z. upozornila APOZE 1. 12. 2023 žiadosťou o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. Žiadosť adresovaná priamo ministerke hospodárstva bola odstúpená odboru palív a energetiky, ale predložený návrh na novelu nebol zo strany MH SR akceptovaný. K otázke nákladných diaľkových odpočtov MH SR uviedlo, ako vyplýva z odpovede zo dňa 8. 2. 2024, že hoci je povinnosť inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov

upravená v článku 9b ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 018/2022 z 11.12.2018 o energetickej efektívnosti, smernica **umožňuje využiť iný nákladovo efektívny spôsob merania.** Predmetná Smernica bola transponovaná do národnej legislatívy v § 18 ods. 4 písm. a) č. 3 zákona č. 657/2004 Z. z., na základe ktorého je umožnené využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne. Správcovské spoločnosti na Slovensku sa účelovo odvolávajú na smernicu a nútia vlastníkov k povinnej inštalácii PRVN a diaľkovému odpočtu, pričom zrejme na základe kartelovej dohody nepripúšťajú možnosť využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne.

14. Uvedené združenia z tohto dôvodu chcú podať Európskej komisii a poslancom EP žiadosť o prijatie novej smernice o zvýšení energetickej efektívnosti, nakoľko SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti, v súčasnosti už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine, nárast cien zemného plynu a hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. V žiadosti chcú navrhnúť zosúladienie smernice tak, aby sa odstránil jej nesúlad so zákonom na ochranu práv spotrebiteľa a fakturačné meranie tepla bolo možné len certifikovanými určenými meradlami tepla a nie PRVN. Diaľkový odpočet musí byť prioritne povinný, vrátane zdieľania dát vlastníckmi, pre fakturačné meradlá dodávateľov studenej a teplej vody a merače tepla. V súčasnosti tomu tak na Slovensku nie je, pretože inštalácia nákladných diaľkových odpočtov na vlastné náklady do bytov je vynucovaná len od vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Ako potvrdzuje správa NKÚ úniky a straty vody tvoria tretinu jej celkovej spotreby. Nevyhovujúca situácia je aj pri monitorovaní strát v rozvodoch TV, ktoré musia zaplatiť vlastníci.

Dôkaz:

Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8.2.2024

15. ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. (ďalej len EO o. z.) a Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len APOZE) zastupujúce vlastníkov poškodených vyhláškou ministerstva hospodárstva č. 503/2022 Z.z. požiadali ministerku hospodárstva o stretnutie a riešenie problému. Na rokovaní s pracovníkmi ministerstva hospodárstva 27. 06. 2024 (p. Pitorákom, p. Petrusom spolu s 2 pracovníkmi SIEA p. Šoltésovou a p. Ilovičom) nedošlo k zhode pri návrhu na zrušenie časti ustanovení vyhlášky č. 503/2022 Z.z., týkajúcich sa vlastníkov odpojených od CZT a novom vyúčtovaní za rok 2023 pre bytové domy, kde sú byty a nebytové priestory s IZT. Z dôvodu neakceptovania odbornej argumentácie zástupkyne o. z. Energetický ombudsman JUDr. Moniky Jankovičovej na stretnutí, dňa 10.08.2024 bol zaslaný ministerke MH SR oficiálny konečný Návrh na vyriešenie vzniknutej situácie, ktorá nastala po nadobudnutí účinnosti predmetnej vyhlášky. Následne sa dňa 15. 8. 2024 uskutočnilo stretnutie, kde EO o. z. vysvetlil a argumentoval zaslaný Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 8. 2024 spolu s prílohami. Dňa 19. 8. 2024 bolo MH SR

predložené Doplnenie k návrhu týkajúce sa poškodzovania vlastníkov bytov s CZT pri súčasnom spôsobe vyúčtovania strát pri dodávke teplej vody.

16. Predmetom stretnutia 15. 8. 2024 bol návrh, v ktorom uvedené združenia v snahe predísť súdnym sporom poukázali nato, že vyhláška je v rozpore :

- s ustanovením § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024): „*Spotrebiteľ **nie je povinný vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol bez objednávky (ďalej len „nevyžiadané plnenie“).** Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinnosti spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. **Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.***“
- s ustanovením § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024): „*Predávajúci **nesmie žiadať** alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si spotrebiteľ **neobjednal**. Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety nemá za následok vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.*“
- s ustanovením § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pretože na fakturáciu tepla sa nepoužíva určené meradlo tepla ale PRVN, ktoré nie sú certifikovanými meračmi tepla.
 - (1) **O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) pri meraní, ktoré súvisí s platbami ...,**
 - (2) *Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.*
 - (3) **Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.**“

17. V snahe predísť hromadným žalobám, sťažnostiam a podnetom adresovaným inštitúciám EÚ predložili MH SR návrh v ktorom navrhli:

- zrušenie Vyhlášky č. 503/2022 Z. z., resp. jej **okamžitú zmenu v sporných ustanoveniach** z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 657/2004 o tepelnej energetike a iných súvisiacich zákonov, z dôvodov poškodzovania a zjavnej diskriminácie vlastníkov s IZT ako aj rozporu s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa. Vlastníci napojení na systém CZT a vlastníci s IZT sa môžu spoločne podieľať len na nákladoch za teplo na kúrenie a na ohrev vody dodaných len do spoločných priestorov bytového domu, kde sú preukázateľne nainštalované a plne technicky funkčné zariadenia na spotrebu tepla -

radiátory, vybavené zákonne určeným meracím zariadením (metrologicky overeným fakturačným meradlom)

- opakované rozúčtovanie nákladov za teplo za rok 2023 pre bytové domy s IZT
 - vypracovanie návrhu **úplne novej vyhlášky**, príp. jej zmeny a zmenu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v ustanoveniach týkajúcich sa PRVN, aby sa rozúčtovanie tepla na kúrenie pre vlastníkov napojených na CZT ustanovilo iba podľa **určených (fakturačných) meradiel tepla** na kúrenie (spotrebná zložka) alebo podľa **plochy bytu** a nebytového priestoru (základná zložka), keďže PRVN nespĺňajú zákonom stanovené podmienky určeného (fakturačného) meradla ani podľa Zákona o metrológii ani podľa Zákona o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu.
18. Zrušenie pomerového merania spotreby odstráni nezákonnosť vyhlášky č.503/2022 Z. z. vychádzajúcej z fikcie, že byty s IZT „údajne odoberajú teplo z centrálneho zásobovania teplom“ a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie celého bytového domu ako aj z dôvodu necertifikovania PRVN. Byt, ktorý je už vykurovaný individuálnym zdrojom tepla nie je napojený na sústavu centrálnych tepelných zariadení, preto nemôže byť ani účastníkom trhu s teplom. Podľa tvorcov vyhlášky sa teplo šíri len jedným smerom a špecifické koeficienty určujú koľko ho byt s IZT zo sústavy CZT odoberie a zaplatí. Fyzikálne zákony platia všade a pre všetkých rovnako. Nie je teda možné, aby vyhláška upravovala a riadila tok prestupu tepla len jedným smerom a cez koeficienty rozpočítavala a menila fyzikálne zákony prestupov tepla. Potvrďuje to aj odborná analýza certifikovaného energetika Ing. Jozefa Legényho, ktorá bola prílohou žiadosti predloženej MH SR.
19. Vyžadovanie úhrad za „fiktívnu“ dodávku tepla od vlastníkov bytov odpojených od centrálneho zásobovania teplom **je protizákonné** (nielen z legislatívneho pohľadu, z Judikatúry najvyšších súdnych autorít ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov).
20. MH SR na návrh, aby sa fakturácia tepla pre vlastníkov s CZT ustanovila podľa spotrebnej zložky inštaláciou určeného meradla namiesto PRVN, ktorý nespĺňa podmienky určeného (fakturačného) meradla, alebo podľa základnej zložky ak o tom rozhodnú vlastníci, reagovalo autoritatívne tak, že pre MH SR nie je problém zmeniť zákon č. 157/2018 Z. z. o metrológii a to tak, že PRVN bude zákonom uznané ako určené meradlo tepla.
21. MH SR nemá záujem o zásadnú systémovú zmenu spornej vyhlášky č.503/2022 Z. z. a zákona o tepelnej energetike, čo chce riešiť len kozmetickými úpravami predmetnej vyhlášky tzv. koeficientmi schválenými vlastníkami bytových domov, čím chce len zmierniť dopady na vlastníkov bytov s IZT. Navrhovaná novela vyhlášky neodstraňuje porušovanie ústavných a zákonných práv vlastníkov bytov s IZT a v rozpore s princípom retroaktivity navrhuje, aby bol týmto vlastníkom bytov s IZT dokonca opakovane schvaľovaný súhlas s odpojením sa od CZT.

22. MH SR v stanovnej lehote 20 dní na návrh predložený 15. 8. 2024 a jeho doplnenie z 19. 8. 2024 neodpovedalo z čoho je zrejmé, že neakceptuje skutočnosť, že vyhláška, ktorej základná úprava je uvedená v čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky ako všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily ako je zákon a pokiaľ je vyhláška v rozpore so zákonom, platí to, čo hovorí zákon.
23. MH SR v rámci svojich kompetencií odmieta zrušenie účinnosti spornej vyhlášky č.503/2022 Z. z. resp. aspoň jej sporných častí tak, ako tomu bolo napríklad v prípade vydania pokynu na zrušenie účinnosti vyhlášky, ktorá povoľovala úradnú zmenu pohlavia aj bez chirurgického zákroku na pohlavných orgánoch ministrom zdravotníctva Vladimírom Lengvarkým z dôvodu jej rozporu s viacerými zákonmi a právnymi normami.
24. MH SR sa nevyjadrilo k návrhu APOZE na odstúpenie od pomerového merania spotreby tepla a vyhlásenie verejnej súťaže na výrobu certifikovaného merača tepla v kombinácii s termostatickou hlavicom inštalovanou na prívodnom potrubí vykurovacieho telesa, čím by sa zabezpečilo presné a objektívne meranie tepla a zabránilo sa tak špekuláciám s PRVN. Ak sa na Slovensku nájde výrobca schopný za rozumnú cenu vyrobiť merač tepla kombinovaný s termostatickou hlavicom chráneným patentom, Slovensko by sa stalo lídrom v inovácii meracej a regulačnej techniky a predbehlo by Dánsko, ktorého lobisti presadili smernicu EÚ č. 2018/2002 o zvýšení energetickej efektívnosti. MH SR malo pri nedávnej pracovnej ceste do Číny aj možnosť osloviť čínskych výrobcov s návrhom, aby sa merače tepla vyrábali na Slovensku.
25. MH SR týmto postupom poškodzuje vlastníkov bytov s IZT a porušuje ich ústavné práva, čím v čase avizovaného ukončenia regulovaný cien energií a ich zvyšovania tak jednoznačne uprednostňuje obchodné záujmy podnikateľských subjektov na úkor zhoršenia sociálnej situácie a prehlbovania energetickej chudoby značnej časti občanov Slovenskej republiky.

Dôkaz:

Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10.08.2024

Doplnenie k Návrhu na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 19.8.2024

Prílohy:

1. Stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024
2. Magazín Energia 1/2003 s názvom „Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov =dotácie susedov?“
3. Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. vrátane odpovede z 8. 2. 2024
4. Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10. 08. 2024 a jeho doplnenie zo dňa 19. 8. 2024

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

OBCHODNÝ REGISTER
NA INTERNETESlovensky | EnglishVyhľadávanie podľa priezviska a mena fyzickej osoby
(aj v historických záznamoch)Priezvisko: **Hirman**Meno: **Karel**Typ osoby: **fyzická**Súd: **akýkoľvek**Stránka: **1 / 1**Záznamy: **1 - 8 / 8**Dátum: **6.9.2024**

Meno	Obchodné meno subjektu	Výpis	Zbierka listín
1. Dipl. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
2. Dipl. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
3. Ing. Karel Hirman	ENERGY-METAL, s.r.o.	Aktuálny Úplný	
4. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
5. Ing. Karel Hirman	MH Teplárenský holding, a.s.	Aktuálny Úplný	
6. Ing. Karel Hirman	SOBER Consulting, s.r.o.	Aktuálny Úplný	
7. Ing. Karel Hirman	TRANSPETROL, a.s.	Aktuálny Úplný	
8. Ing. Karel Hirman	Východniarska produkčná, s. r. o.	Aktuálny Úplný	

Aktuálne zmeny | Elektronické služby Obchodného registra

Vyhľadávanie podľa : **obchodného mena** | **identifikačného čísla**
sídla | **spisovej značky** | **priezviska a mena osoby****O obchodnom registri SR** | **Návod na používanie ORI** | **Kontakty na registrové súdy**
Legislatívne zmeny v obchodnom registri | **Formuláre na podávanie elektronických návrhov na zápis do OR**

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.
Pod Zečákom 1
841 03 Bratislava - Lamač

Váš list číslo/zo dňa:
E-mail zo dňa 08. 07. 2024

Naše číslo:
UNMS/03507/2024-110 –
010180/2024

Vybavuje/kontakt:
KP/KGTSÚ/OM
+ 421 2 20 907 212

Bratislava
11. 07. 2024

Vec Odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácií

Dňa 08. 07. 2024 bola Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) elektronickou poštou doručená Vaša žiadosť o sprístupnenie informácií (ďalej len „žiadosť“). Ako žiadateľ podľa § 4 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov ste úrad žiadali o sprístupnenie nasledovných informácií:

„Či pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch na Slovensku, sú považované za určené meradlá podliehajúce povinnej metrologickej kontrole alebo posúdenia zhody v zmysle zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov?“.

V súvislosti s Vašou žiadosťou uvádzame, že pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov, ktoré sa montujú na radiátoroch v bytoch v Slovenskej republike, nie sú určenými meradlami v zmysle vyhlášky Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení vyhlášky č. 346/2022 Z. z. a z tohto dôvodu nepodliehajú metrologickej kontrole podľa zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na záver listu uvádzame, že používanie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov upravuje zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, ktorý je v gescii Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

S pozdravom

Mgr. Renáta Konrádová
riaditeľka kancelárie predsedu

Pomerové rozdeľovanie nákladov na vykurovanie bytov = dotácie susedov?

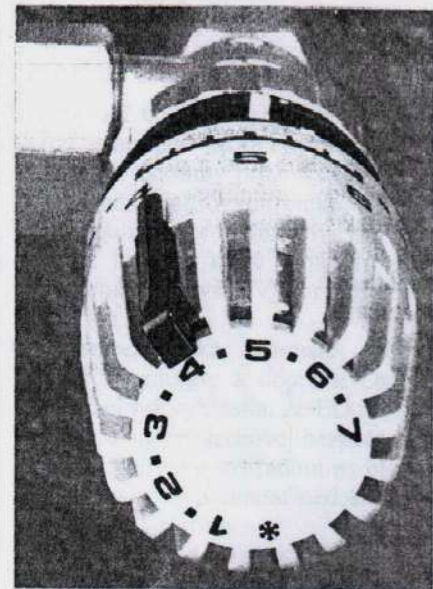
Ing. Jaroslav Hlista, Slovenská energetická agentúra

Podľa smernice č. 93/76 EC, ktorej cieľom je znižovanie emisií oxidu uhličitého, majú členské štáty vyhotoviť a realizovať programy na fakturáciu nákladov na vykurovanie budov na základe spotrebovaných množstiev tepla. Náklady majú byť prerozdelené medzi užívateľov celej alebo časti budovy na základe určitých množstiev tepla spotrebovaných každým obyvateľom (vlastníkom).

Aplikuje sa to na budovy, alebo časti budov, ktoré sú vybavené spoločnou inštaláciou vykurovania. Obyvateľom (vlastníkom) takýchto budov by malo byť umožnené regulovať svoju vlastnú spotrebu tepla. Pomerové rozdeľovanie nákladov má motivovať užívateľov k hospodárnemu užívaniu tepla. **Rozpočítanie ale má byť spravodlivé a pokiaľ možno objektívne kontrolovateľné.**

U nás zatiaľ chýba všeobecne platný záväzný predpis, ktorý by upravil pravidlá pre rozpočítanie nákladov na teplo medzi konečných spotrebiteľov. Správcovia bytových objektov to riešia po dohode s užívateľmi buď vlastným spôsobom alebo ako externú službu. Je niekoľko poskytovateľov tejto služby pre správcov bytových objektov, každý z nich má či už vlastné alebo dovezené know-how ako to urobiť. Spravidla za rozpočítava 30% tepla podľa fak-

račného meradla na päte domu v pomere veľkosti podlahových plôch a 70% tepla podľa odčítaných dielikov pomerových rozdeľovačov nákladov. Pri analýze konkrétnych rozpočítaní boli zistené rozdiely, ktoré sú v rozpore so základnými fyzikálnymi zákonmi. Pri tomto podstatnú úlohu hrá práve zvolený pomer 30% a 70%. Zložitost' problému prepočtu údajov indikátoru a rôznych koeficientov prepočtu podľa polohy bytu, veľkosti a typu vykurovacích telies nie je predmetom tohto príspevku. Rozpočítanie bolo analyzované pri dvoch spôsoboch pomerových rozdeľovačov nákladov - odparovače ISTA a rozdeľovače VIPA - **tabuľka 1**. Tieto systémy majú rozdielnu filozofiu. Podrobné rozpočítanie na všetky byty je málo prehľadné, preto uvádzam iba priemer- nú a extrémne hodnoty. V oboch prípadoch išlo o objekty toho istého typu a stavebnej sústavy 12 podlažné - 60 by-

tov a rozpočítanie nákladov bolo za rok 2001. Byty sú vybavené termostatickými ventilmi. So systémom VIPA sa podarilo získať údaje za dva inak rovnaké objekty ale s rozdielnou vzťažnou plochou (celkovou a vykurovanou). Objekty so systémom VIPA sú z jedného mesta a systémom ISTA, pochopiteľne z iného. Rozdielnosť klimatických podmienok vzhľadom na vzdialenosť a nadmorskú výšku nie je podstatná. V obidvoch prípadoch systém funguje niekoľko rokov a užívatelia bytov poznajú väzbu svojho správania sa ako spotrebiteľov tepla na výšku úhrad. Merný náklad sa vzťahuje na meter štvorcový plochy bytu použitej na rozpočítanie.

Na porovnanie uvádzam ešte celkové ročné náklady na vykurovanie bytu, ktorý bol najbližšie k priemernej hodnote, byt s maximálnymi a minimálnymi mernými nákladmi a s príslušnými plochami - **tabuľka 2**.

Je zaujímavé, že byty s maximálnymi nákladmi nie sú na najvyšších podlažiach - teda energeticky nevýhodne situované.

Zjednodušeným výpočtom podľa plochy susediacej s vonkajším prostredím boli určené tepelné straty a možná ročná spotreba bytov - **tabuľka 3**. S ohľadom na možné rozdielne vnútorné teploty (podľa individuálnych účtov VIPA až 7°C) spôsobené využívaním termostatických ventilov sú prepočítané hodnoty v tabuľke pre 7. a 8. poschodie.

Z **tabuľky 3** vidieť, že trojnásobné rozdiely v poplatkoch za "najteplejší" a "najstudenší" byt nemajú opodstatnenie. **Nehovoriac o tom, že u nás "hodnota" bytu alebo nájomné za byt nie sú naviazané na jeho energetickú náročnosť.**

Pri prepočítaní na odhadom dodaný GJ do bytu pri výslednej cene za dodávku 326 Sk/GJ vychádza jednotková ce-

Tabuľka 1: Rozpočítavanie nákladov

systém rozpočítania	priemerný náklad [Sk/m ²]	maximálny náklad [Sk/m ²]	minimálny náklad [Sk/m ²]
ISTA	100	180	60
VIPA - 1	104	144	51
VIPA - 2	122*	164*	76*

Vysvetlivky: * vykurovaná plocha

Tabuľka 2: Ročné náklady na vykurovanie bytu

systém rozpočítania	priemerný ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]	maximálny ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]	minimálny ročný náklad / výmera bytu [Sk / m ²]
ISTA	4 679 / 46,83	10 615 / 58,91	4 629 / 77,13
VIPA - 1	7 821 / 75,00	10 763 / 75,00	3 019 / 59,11
VIPA - 2	7 519 / 61,26*	5 451 / 33,22*	4 656 / 61,26*

Vysvetlivky: * vykurovaná plocha

Tabuľka 3 Tepelná strata - možná ročná spotreba

výmera [m ²]	77,13	46,83	75,02	58,91	62,82
poschodie / strata					
12. / strata [kW]	4,95	2,49	4,95	4,95	4,95
12. / ročná spotreba [GJ]	40,11	20,18	40,11	40,11	40,11
11. / strata [kW]	2,48	0,991	2,48	2,48	2,48
11. / ročná spotreba [GJ]	20,10	8,03	20,10	20,10	20,10
8. / strata [kW]	2,08	0,75	2,08	2,08	2,08
8. / ročná spotreba [GJ]	16,85	6,05	16,85	16,85	16,85
7. / strata [kW]	2,88	1,23	2,88	2,88	2,88
7. / ročná spotreba [GJ]	23,35	10,00	23,35	23,35	23,35
2. / strata [kW]	2,48	0,991	2,48	2,48	2,48
2. / ročná spotreba [GJ]	20,10	8,03	20,10	20,10	20,10
1. / strata [kW]	3,25	1,46	3,25	3,25	3,25
1. / ročná spotreba [GJ]	26,35	11,83	26,35	26,35	26,35

Tabuľka 4 Obrátený pomer rozpočítavania nákladov

systém rozpočítania	priemerný náklad [Sk/m ²]	maximálny náklad [Sk/m ²]	minimálny náklad [Sk/m ²]
ISTA	100	134	83
VIPA - 1	104	122	79

na pre jednotlivých užívateľov od 169 do 714 Sk/GJ, čo sú ťažko zdôvodniteľné rozdiely. Ako by vyzerala situácia pri "obrátenom pomere" t. j. 70% podľa podlahovej plochy a 30% podľa pomerových rozdeľovačov nákladov vidieť v tabuľke 4.

Takéto rozdelenie nákladov je stále ešte motivačné, ale rozdiely sú "únosnejšie" a nedochádzalo by k vzájomným "dotáciám" susedov, resp. k platbe za teplo, ktoré užíva niekto iný a znížilo by sa tiež riziko zhoršenia hygienických pomerov v byte pri neprimeranom šetrení (vhodné podmienky na vznik pliesní).

Pred záverom ešte nahliadnutie k susedom. V Českej republike s účinnosťou od 1.1.2002 platí vyhláška Ministerstva pre miestny rozvoj, ktorou sa stanovujú pravidlá na rozúčtovanie nákladov na tepelnú energiu na vykurovanie a nákladov na poskytovanie teplej úžitkovej vody medzi konečných spotrebiteľov č. 372/2001 Zb., ktorá v odseku (1) § 4 upravuje základnú zložku nákladov na vykurovanie vo výške 40% až 50% a zvyšok tvorí spotrebnú zložku. V odseku (4) citovaného paragrafu je ale usmernenie o prípustných rozdieloch v zúčtovacej jednotke do 40% oproti priemeru v zúčtovacej jednotke. Ak by došlo k prekročeniu tejto hranice potom vlastník musí urobiť úpravu výpočtovej metódy úpravou koeficientov

zohľadňujúcich rozdielnu energetickú náročnosť vykurovaných miestností. Toto spochybňuje pomer 40% základnej zložky a 60% spotrebnej zložky, pretože pri úplne vypnutých radiátoroch by rozdiel mohol byť väčší ako prípustných 40%.

Pre prípadných autorov legislatívnej úpravy u nás a pre vlastníkov a užívateľov bytov jednoznačne odporúčam zvoliť pomer vo výške 50% až 70% nákladov podľa fakturačného meradla na päte domu podľa veľkosti podlahových plôch a 50% až 30% nákladov na teplo podľa odčítaných dielikov pomerových rozdeľovačov nákladov. Podľa môjho názoru by takéto rozdelenie bolo spravodlivejšie a ešte dostatočne motivačné na úsporné správanie sa užívateľov.

Nakoniec ešte dve poznámky:

- Ak by všetci užívatelia boli disciplinovaní, sústava bola vyregulovaná a všetci mali na termostatických ventiloch nastavenú rovnakú hodnotu, potom rozpočítanie podľa podlahovej plochy by stačilo a bolo pomerne objektívne.

- Ak hodnota dosiahnutých úspor nákladov spôsobená racionálnym správaním sa užívateľov by bola menšia ako poplatok za službu rozpočítania, potom je na diskusiu či používať pomerové rozdeľovače. Prax ale ukazuje, že tam kde sa rozpočítava podľa rozdeľovačov k úsporám došlo a služba sa vyplátila.

Pravidlá jadrovej bezpečnosti

Európska komisia schválila dva návrhy smerníc, ktoré majú upraviť cestu pre jednotný prístup celej EÚ k bezpečnosti jadrových elektrární a k zaobchádzaniu s rádioaktívnymi odpadmi. Návrhy, ktoré oznámili vlni v novembri, schválil Výbor jadrových expertov EK.

Viceprezidentka Komisie zodpovedná za energiu a dopravu Loyola de Palacio vyhlásila, že EÚ má vynikajúcu úroveň jadrovej bezpečnosti. Je však potrebné vzhľadom na blížiacu sa rozšírenie prekonať nedostatky v jadrovej legislatíve.

Prijatie týchto návrhov prišlo po nedávnom rozhodnutí Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, ktoré potvrdilo legislatívne právomoci spoločenstva vo vzťahu k bezpečnosti jadrových zariadení. NucNet

Bezatómová budúcnosť

Belgicko sa zaviazalo k bezatómovej budúcnosti, keď prijalo zákon o ukončení prevádzky 7 jadrových reaktorov v krajine do roku 2025. Ide o kontroverzný krok, pretože v Belgicku tieto reaktory vyrábajú takmer 60% jeho elektrickej energie. Vláda chce ich odstavenie kompenzovať investíciami do slnečných, veterných a iných obnoviteľných energetických zdrojov.

Zákon nariaďuje uzavretie reaktorov po 40 rokoch prevádzky a zakazuje je výstavbu nových. Prvé reaktory demontujú do februára 2015, posledné v roku 2025. NucNet

Zachovanie jadra

Väčšina obyvateľov Švédska je za zachovanie jadrovej energetiky v súčasnej podobe, alebo dokonca za jej ďalšie rozšírenie. Podľa prieskumu verejnej mienky je až 55% obyvateľov tejto najväčšej škandinávskej krajiny za revíziu výsledkov posledného celonárodného referenda, v ktorom Švédci v roku 1980 rozhodli o úplne likvidácii jadrových elektrární do roku 2010. Najväčší odpor proti atómovým elektrárnam bol vo Švédsku zaznamenaný v roku 1986 po nehode v Černobyle.

Z nedávneho prieskumu ďalej vyplýva, že podpora jadrových reaktorov je momentálne od roku 1980 najvyššia. Po prvý raz majú reaktory na svojej strane viac ako polovicu občanov. Za postupné odstraňovanie jadrových reaktorov sa naopak vyslovilo 34% opýtaných, zatiaľ čo len 7% by ich chcelo zlikvidovať čo najskôr.

ČTK

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

**Vážená pani ministerka hospodárstva
Ing. Denisa Saková, PhD.
Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212**

Elektronicky podpísané

Poprad 1. 12. 2023

Žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022

Vážená pani ministerka hospodárstva, nakoľko podpora obnoviteľných zdrojov energie bezprostredne súvisí s vyúčtovaním tepla Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie predkladá Ministerstvu hospodárstva SR žiadosť o podanie návrhu novely zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 503/2022 Z.z., z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla

Uvedený zákon a vyhláška v súčasnosti adekvátne nereagujú na energetickú krízu a enormnú záťaž spotrebiteľov a občanov Slovenskej republiky bývajúcich v bytových domoch ohrozených energetickou chudobou, keďže v mestách býva prevažná väčšina občanov v bytových domoch.

Bývalý minister hospodárstva Karel Hirman vyhláškou č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022 ešte viac prehĺbil energetickú chudobu slovenských občanov ako upozornil predseda Spoločenstva vlastníkov bytov v blogu denníka Pravda 26. januára 2023.

<https://fb102.blog.pravda.sk/2023/01/26/hegerov-minister-hospodarstva-kerel-hirman-vyhlasou-c-503-o-pomerovych-meracoch-tepla-z-decembra-2022-este-viac-prehlbuje-energeticke-chudobu-slovenskych-obcanov/>

Priložený návrh z 31. 1. 2023 na novelu zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky č. 503/2022 Z.z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. 12. 2022 bývalý minister a všetci oslovení v čase narastajúcej energetickej chudoby slovenských občanov neakceptovali.

V návrhu sa konštatuje, že **direktívne nariadovanie povinnosti inštalácie pomerových meračov tepla a finančne nákladných dial'kových odpočtov v čase energetickej krízy a vojny na Ukrajinu je voči občanom Slovenska krajne necitlivé a bezohľadné čo je zjavne v rozpore so zákonom na ochranu spotrebiteľov.**

Nie sme proti inovácii a digitalizácii odpočtu meračov ale v súčasnej situácii by to malo byť tak ako v Rakúsku a iných štátoch EÚ slobodné rozhodnutie spotrebiteľov a vlastníkov bytov a nie výnosný zárobkový podnik pre podnikateľské subjekty prepojené s lobistami a politickými stranami.

Ako potvrdzujú viaceré dotazy občanov z viacerých miest na Slovensku, vyhláška č. 503 vyvolala chaotický a svojvoľný výklad správcovskými spoločnosťami vo veci výpočtu percentuálneho podielu základnej zložky, kedy v niektorých prípadoch dokonca oznámili vlastníkom namiesto 30% dokonca 40%-ný podiel. Ako v prílohe potvrdzuje žiadosť o stanovisko k implementácii vyhlášky vlastníka bytu zo Sabinova, 30%-ný podiel základnej zložky ako mu oznámil správca má platiť aj v prípade nadstavby bytu cez ktorý neprechádzajú rozvody ÚK čo je v rozpore so samotnou vyhláškou.

Navrhujeme preto doplnenie ustanovenia § 18 zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike:

Práva a povinnosti účastníkov trhu s teplom

§ 18

(5) Povinnosť podľa odseku 4 písm. a) až c) nevzniká, ak celková podlahová plocha budovy je menšia ako 500 m²

*doplniť o vetu **alebo ak si vlastníci bytov schvália rozúčtovanie podľa plochy bytu a koeficientov v zmysle zmluvy o spoločenstve vlastníkov bytov a nebytových priestorov uzatvorenej v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.***

Následne v zmysle tejto novely zmeniť vyhlášku č. 503/2022 Z.z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla.

Odôvodnenie

I.

Po tzv. „energetickom nevoľníctve“, ktoré od roku 2014 zmenou zákona o energetike znemožnilo odpájanie sa od centrálného zdroja tepla čo je efektívne len pri zriadení vlastnej kotolne pre celý bytový dom, začalo v roku 2016 nové „nevoľníctvo pomerových meračov tepla“ ako ďalší sofistikovaný spôsob na vytáňovanie peňazí z vrecák slovenských občanov

Pochopiteľne bytové vodomery teplej a studenej vody sú pri súčasných cenách vody nevyhnutnosťou.

Táto problematika sa týka výlučne povinnosti inštalácie tzv. pomerových meračov tepla na radiátoroch, ktoré v skutočnosti nie sú meračmi tepla ale len rozdeľovačmi fakturovaných nákladov za teplo pre jednotlivých užívateľov v bytových domoch s plochou väčšou ako 500m².

Povinné zavádzanie pomerových rozdeľovačov nákladov tepla na radiátoroch začalo na Slovensku direktívnym zákonom o tepelnej energetike č. 657/2004 Z. z podľa § 18 ods. 4 v roku 2016.

Pre porovnanie na rozdiel od Slovenska v neutrálnom Rakúsku neexistuje povinnosť vybavovať byty meračmi tepla. Môže o to požiadať každý jednotlivý nájomník či vlastník bytu, ale musí preukázať, že nastane podstatná úspora energie. Namontovanie meračov tepla musí priniesť aspoň 10% úspory energie. Zákon umožňuje aj obrátený proces, žiadateľ môže s rovnakými argumenty požiadať o odinštalovanie meračov. Povinnosť mať nainštalované merače tepla nie je ani vo Fínsku.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

V čase kedy bolo v predsedníctve EÚ Dánsko, ktoré je najväčším výrobcom regulačnej a meracej techniky, lídrom je okrem iných spoločnosť Danfoss, <https://www.danfoss.com/sk-sk/>, dánski lobisti pretlačili prijatie smernice č. 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa zmenila smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. O lobizme v EÚ a presadzovaní obchodných záujmov veľa napovie korupčný škandál „Katargate“ po ktorom podpredsedníčka európskeho parlamentu s viacerými poslancami skončila vo vyšetrovacej väzbe.

Paradoxne odvolávaním sa na smernicu EÚ č. 2018/2002, ktorej cieľom podľa článku 25 malo byť zníženie výdavkov spotrebiteľov za energiu, nariadením o povinnosti diaľkového odpočtu sa dosiahol presný opak-zvýšenie nákladov a prehĺbenie energetickej chudoby, ktorej definícia na Slovensku ešte stále nebola legislatívne stanovená.

Diametrálne odlišný bol prístup správcovských spoločností bytov v Českej republike v porovnaní so slovenskými. V Čechách to bytové družstvá prijali kriticky a označili ako nedemokratické vnučovanie niečoho čo nemá opodstatnenie, pretože náklady na merače a odpočty sú vyššie ako úspory, **obzvlášť pri zateplených domoch**. Montáž by nemala byť zákonnou povinnosťou, ale slobodným rozhodnutím majiteľov bytov. Dokonca do senátu pod podaný návrh na zrušenie tohto nariadenia a boli podané sťažnosti do Štrasburgu.

Na Slovensku, príznačne tunajšej mentalite, značná časť správcovských spoločností a firiem vycítila príležitosť ako si na úkor svojich klientov a spotrebiteľov urobiť z meračov výnosný zárobkový podnik. Ešte pred plánovaným termínom diaľkových odpočtov, ktorý má byť v roku 2027, začali zastrašovať a ovplyvňovať vlastníkov bytov povinnosťou inštalácie diaľkových odpočtov pomerových meračov tepla vrátane odpočtu vodomeroch s rádiovým modulom niekoľkokrát drahším ako štandardný vodomerech.

Pri odvolávaní sa na smernicu EÚ však zámerne klientom neuviedli, že podľa článku č. 24 citujeme:

Približne 50 miliónov domácností v Únii je postihnutých energetickou chudobou. Opatrenia energetickej efektívnosti musia preto byť ústredným prvkom každej nákladovo efektívnej stratégie na riešenie energetickej chudoby a zraniteľnosti spotrebiteľov, pričom dopĺňajú politiky sociálneho zabezpečenia na úrovni členských štátov. S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti významne znížili energetickú chudobu nájomníkov, mala by sa vziať do úvahy nákladová efektívnosť takýchto opatrení, ako aj ich cenová dostupnosť pre vlastníkov nehnuteľností a nájomníkov, pričom na úrovni členských štátov by mala byť pre takéto opatrenia zaručená primeraná finančná podpora. Fond budov v Únii je v súlade s cieľmi Parížskej dohody potrebné v dlhodobom horizonte zmeniť na fond budov s takmer nulovou spotrebou energie. Súčasná miera obnovy budov je nedostatočná a najťažšie je dosiahnuť obnovu budov, ktoré majú v užívaní občania s nízkymi príjmami postihnutí energetickou chudobou. Opatrenia stanovené v tejto smernici, ktoré sa týkajú povinnosti dosiahnuť úspory energie, povinných schém energetickej efektívnosti a alternatívnych politických opatrení, sú preto mimoriadne dôležité.

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 Z 11. DECEMBRA 2018, KTOROU SA MENÍ SMERNICA 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK>

II.

Všetky analýzy jednoznačne potvrdzujú, že náklady na pomerové merače tepla a paušálne poplatky za prevádzku tzv. servis MART sú vyššie ako úspory.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

Pomerové merače sa stali kameňom úrazu a vysokých rozdielov pri nedoplatkoch za teplo najmä v prípadoch ak si vlastníci bytov z neznalosti a naivnej viere, že ušetria, schválili vyšší pomer rozúčtovania nákladov (tzv. spotrebná zložka) podľa meračov ako podľa plochy bytu.(tzv. základná zložka). Životnosť pomerových meračov tepla je max.10 rokov, vo väčšine prípadov sa potom musia kupovať nové. Často sa po pár rokoch menia batérie a výrobca už neexistuje. Inštaláciou meračov sa takto dostávajú vlastníci bytov do začarovaného kruhu a „meračového nevoľníctva“, pričom presnosť a spravodlivosť merania je sporná.

Porovnanie toho istého bytového domu s meračmi tepla s bytovým domom bez meračov, kde sa teplo fakturuje podľa plochy a koeficientov podľa toho kde je byt situovaný, vychádza vždy tak, že bytový dom s meračmi tepla má náklady navýšené o prevádzkové náklady za pomerové merače pričom úspory za energie sú v oboch bytových domoch rovnaké.

Keďže z inštalácie meračov a diaľkového odpočtu sa stal biznis, jediným protiargumentom sa stalo dookola opakované tvrdenie o nehospodárnom správaní sa ľudí, ktorí prekurujú byty pri otvorených oknách a údajných úsporách po zavedení meračov.

Uvedené tvrdenie obzvlášť v čase energetickej krízy je v rozpore s realitou. Ak si porovnáme vykurovacie krivky z roku 1990 zistíme, že časy prekurovania už dávno minuli. Vykurovacie krivky hlavne pri mínusových vonkajších teplotách sú v súčasnosti nižšie aj viac ako 10°C. Po znížení vykurovacích kriviek a zavedení meračov z dôvodu množstva sťažnosti na nedostatočnú teplotu bol ÚRSO nútený zaviesť tzv. štandardy kvality s kompenzačnými platbami pre odberateľov za ich porušenie.

https://www.urso.gov.sk/standardy-kvality/?fbclid=IwAR1GXlmBbSyK2YM9l_ZVEo7tMc8hB49xa4jaS8DRbCsZ144J-wXhaAiwID4

Reakciou dodávateľov tepla a TÚV po drastickom zvýšení cien zemného plynu, elektriny vrátane biomasy bolo ďalšie zníženie vykurovacích kriviek v rozpore so štandardmi kvality ÚRSO a čo je pre zdravie ľudí nebezpečné aj teploty TÚV, ktorá je už na hranici 45°C kedy vzniká pľúcna choroba Legionela na čo upozorňuje Úrad verejného zdravotníctva.

https://www.uvzsr.sk/docs/info/zp/legionely_letak.pdf

Pri vysokom pomere spotrebnej zložky, vznikajú veľké rozdiely v neprospech vlastníkov, ktorí v byte bývajú a odoberajú teplo.

Špekulanti a majitelia neobývaných bytov sa takto priživujú na susedoch, ktorí im vykurojú byt prechodovým teplom cez steny bytu. Keď niekto na čas odíde a uzavrie termostatické hlavice na radiátoroch, ťaží z toho, že susedia ktorým prechladli steny musia pridať na kúrení čo však musia zaplatiť. Princíp spravodlivého rozúčtovania nákladov je sporný, pretože merače, ktoré by to vedeli rozlišovať a boli umiestnené na stene sú cenovo drahšie ako tie na radiátoroch.

Predsedia SVB môžu potvrdiť, že ďalším problémom sú tzv. investičné byty, v ktorých nikto nebýva a v ktorých sú zatvorené termostatické hlavice, tieto ochladzujú steny susedných bytov.

Ako príklad možno uviesť konkrétny prípad, kedy bývalý predseda SVB v bytovom dome si zriadil krb, keďže dom postavaný ešte v 50 rokoch mal komíny. Následne vlastníkov presvedčil, aby schválili pomer 90% podľa meračov tepla a 10 % podľa plochy bytu. Výsledkom toho bolo, že ušetril na úkor susedov, ktorí mali nedoplatky vo výške niekoľko 100 eur. Keďže jedným z nich bola vlastníčka, ktorá byt prenajímala a bola konateľkou bytovej správcovskej spoločnosti, zriadila si individuálny zdroj tepla a odpojila so od centrálnej kotolne, čo v konečnom dôsledku zase zvýšilo náklady ostatných vlastníkov bytov.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

V oboch nástupníckych štátoch bývalého Československa sa stalo národnou tradíciou ako sa vynájst ľudovou tvorivosťou, ktorou ľudia reagovali na často nezmyselné nariadenia a obchádzali zákony. Na internete je množstvo návodov ako oklamať merače tepla, od prikladanie studených handier až po výmenu radiátorov s meračmi za náhradné, keďže radiátory sa neplombujú. **Dodávateľom tepla je to však jedno pretože ich fakturačný merač tepla pre bytový dom nikto neoklame a okrádajú sa len susedia navzájom.** <https://zive.aktuality.sk/forum/poradna-hardver/306169/ot-ako-oklamat-merace-tepla/>

III.

Nástup ministra hospodárstva Karla Hirmana po odchode Richarda Sulika potvrdil staré známe príslovie, horší poturčenec od Turka. Karel Hirman nezaprel, že je súčasťou systému, teda distribútorov energií a tepla, ktorý bude vždy v prvom rade presadzovať ich obchodné záujmy.

Po viacerých sťažnostiach adresovaných ÚRSO na vysoké rozdiely pri fakturovaní tepla jednotlivým vlastníkom bytov v bytových domoch to vyriešil opäť po boľševicky a direktívne prijatím vyhlášky č. 503/2022 Z.z. z 19. decembra 2022, ktorou sa ustanovuje teplota teplej vody na odbernom mieste a pravidlá rozpočítavania nákladov na množstvo tepla dodaného v teplej vode, nákladov na množstvo dodaného tepla na vykurovanie, nákladov na množstvo dodaného tepla alebo množstva tepla vyrobeného v decentralizovanom zdroji tepla a ekonomicky oprávnených nákladov na teplo vyrobené v decentralizovanom zdroji tepla.

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2022/503/20230101>

Bývalý minister hospodárstva touto vyhláškou spochybnil opodstatnenie inštalácie pomerových meračov tepla, ktoré sa paradoxne stali príčinou problémov a súdnych sporov.

S účinnosťou od 1. 1. 2023 si už vlastníci bytov nemôžu schváliť ľubovoľný pomer základnej a spotrebnej zložky pre určenie spotreby tepla tak ako to bolo doposiaľ.

Po novom to vyhláška stanovuje takto:

§ 8 *Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov*

- (1) *Ak sú v objekte rozpočítavania zapojené pomerové rozdeľovače alebo určené meradlá na meranie tepla u konečného spotrebiteľa, celkové náklady na množstvo dodaného tepla na vykurovanie za kalendárny rok sa rozdelia na spotrebnú zložku a základnú zložku, pričom podiel základnej zložky je 60 %. Vlastníci bytov a nebytových priestorov môžu rozhodnúť o zmene podielu základnej zložky, nemôže byť však nižší ako 30 % meračov tepla.*

Ak vlastníci neumožnia inštaláciu merača, diaľkového dopočtu alebo odpočet v neprospech nastupujú represívne opatrenia pri výpočte počtu náhradnej spotreby samozrejme v neprospech vlastníka bytu.

Perličkou, ktorá spochybňuje pomerové merače tepla je odsek č. 15.

- (15) *Ak v rámci zúčtovacieho obdobia pre objekt rozpočítavania podiel špecifických nákladov vykurovaného priestoru podľa odseku 14 prekročí hodnotu 2,5, upraví sa základná zložka podľa odseku 1 na najbližšie celé percento so zaokrúhlením nahor tak, že hodnota P je 2,5 alebo menšia. Rozpočítanie nákladov sa vykoná s takto upravenou základnou zložkou.*

V zrozumiteľnej reči to znamená, že ak nejaký podnájomník bude kúriť naplno pri otvorených oknách a jeho nameraná spotreba tepla bude napríklad 4x vyššia ako podiel špecifických nákladov vykurovacieho priestoru zaplatí len spotrebu maximálne 2,5 krát vyššiu.

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

Vyhláška vôbec nerieši problematiku nadstavbových a podkrovných bytov s individuálnym vykurovaním cez ktoré neprechádzajú rozvody vykurovacej sústavy, pričom tieto byty sú vykurované prechodovým teplom cez strop spodných bytov s centrálnym vykurovaním. Rozpočítavanie nákladov uvedené v ustanovení § 5 sa týka len bytov s individuálnym vykurovaním cez ktoré prechádzajú rozvody.

Vyhláška trestá vlastníkov bytov, ktorí si v snahe znížiť náklady za energie inštalovali individuálny zdroj tepla (IZT). Po novom majú platiť 30% za základnú zložku. Dôvodom má byť prechodové teplo z bytov s centrálnym zdrojom tepla (CZT). Vyhláška však neberie v úvahu, že to platí aj opačne keď vlastníci bytov s dodávkou tepla z CZT v byte nebývajú a majú uzatvorené termostatické hlavice čím ochladzujú byty s IZT a nechávajú si byť vykurovať susedom s IZT.

Ďalším legislatívnym nezmyslom je ustanovenie § 5 ods.2 podľa ktorého ak je napríklad v bytovom dome jeden byt s IZT musia mať všetci základnú zložku 30 % a spotrebnú zložku 70 % čo je zjavne v ich neprospech a v rozpore s ustanovením § 8 ods. 1, podľa ktorého má byť základná zložka 60%!

*§ 5 Rozpočítavanie nákladov na vykurovanie podľa podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru
(2) Ak sú v objekte rozpočítavania aj byty alebo nebytové priestory s individuálnym vykurovaním, cez ktoré prechádzajú spoločné rozvody vykurovacej sústavy, náklady na vykurovanie sa rozdeľia na základnú zložku a spotrebnú zložku, pričom základná zložka tvorí 30 % a spotrebná zložka 70 % z celkových nákladov.*

SVB často vedú paradoxne solventní vlastníci nadstavbových bytov vlastníci niekoľko bytov, ktorí pomerové merače tepla sami nemajú, pretože táto povinnosť sa na nich nevzťahuje a po dohode so správcovskou spoločnosťou nútia ostatných vlastníkov bytov s centrálnym vykurovaním, často dôchodcov na hranici chudoby, k inštalácii pomerových meračov tepla a finančne nákladného diaľkového odpočtu tak, ako v prípade SVB Nevädza v Poprade. Ak sa nájde prehlasovaný vlastník, ktorý to na napadne, pri súčasnej legislatíve kedy musí žalovať všetkých vlastníkov bytov, na súde neuspeje.

Ďalšou represiou je schizofrenické prechodné ustanovenie uvedené v § č. 13, podľa ktorého na jednej strane rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov prijaté do 31. decembra 2022 zostávajú v platnosti a na druhej strane tie isté rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov prijaté do 31. decembra 2022, ktoré sú v rozpore s touto vyhláškou, sa uvedú do súladu s touto vyhláškou do 30. júna 2023.

Všetko v duchu „zelených mozgov“ ako v čase povinnej základnej vojenskej služby, kedy podľa § č. 1. mal veliteľ vždy pravdu a v § 2 sa uvádzalo, že ak ju veliteľ nemá tak platí § č. 1.

Z praxe sú známe prípady, tak ako tomu bolo pri poslednom odpočte v jednom bytovom dome v Bratislave, že pri koncoročnom odpočte systém diaľkového odpočtu zlyhal a odpočty sa museli robiť manuálne čo spochybňuje finančne nákladnú investíciu do diaľkového odpočtu.

Viacerí vlastníci bytov na Slovensku, ktorí nechcú dávať svoje peniaze na nezmyselné experimenty sa rozhodli namiesto toho investovať do obnoviteľných zdrojov na ohrev TÚV.

Na jednej strane si znížili náklady na energie no na druhej strane štát núti k finančne nákladnému a pri zateplených bytových domov zbytočnému diaľkovému odpočtu pomerových meračov tepla.

Vyhláška bývalého ministra hospodárstva im upiera právo slobodného rozhodnutia zbaviť sa finančne nákladných pomerových meračov tepla a teplo fakturovať tak ako v čase dnes zatracovaného socializmu kedy ešte v mnohom platil zdravý sedliacky rozum, teda podľa plochy

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s. pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201
SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

bytov a podľa koeficientov, čo síce vyhláška v § 6 pripúšťa ale len pre bytové domy s plochou do 500 m².

Viacere SVB alebo družstvá, ktoré nemajú mandátnu zmluvu so správcami, nemajú nainštalované pomerové merače tepla a ani to nemajú záujem. Sankcie za porušenie vyhlášky čl. 503/2022 Z.z. sú legislatívne nedoriešené, pretože sa vzťahujú len na správcovské spoločnosti a jednotlivcov z radov vlastníkov bytov, ktorí odmietnu pomerové merače nainštalovať. Už existuje precedens kedy SVB, ktoré nemá uzatvorenú mandátnu zmluvu a vyúčtovanie nákladov za energiu a teplo si robí vo vlastnej réžii bolo úspešné na súde vo veci podanej žaloby, kde SVB vystupovalo ako odporca.

Na základe uvedených dôvodov podávame návrh, aby bol zákon č. 657/2004 Z. z a jeho ustanovenie § 18 ods. 4, novelizovaný tak, aby z neho bola vypustená povinnosť mať na vlastné náklady pomerové merače tepla ak si to vlastníci schvália.

Za Asociáciu na podporu obnoviteľných zdrojov energie
František Bednár-podpredseda

Prílohy:

1. Návrh na novelu zákona č. 657/2004 Z. z. Zákon o tepelnej energetike a vyhlášky č. 503 Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 31. 1. 2023
2. Žiadosť pána Mareka o stanovisko k implementácii vyhlášky č.503

Zdroje:

<https://www.energie-portal.sk/Dokument/merace-tepla-stale-nemaju-vsetky-domacnosti-vlastnici-bytov-kritizuju-vyhlasku-urso-102840.aspx>

https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/bytova-druzstva-v-trebici-nehchteji-meraky-tepla.A150109_2129752_jihlava-zpravy_mv

https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/meraky-tepla-jsou-k-nicemu-stoji-vic-nez-lide-za-teplo-usetri.A170126_122344_ekonomika_lve

https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/merice-tepla-v-bytech.A150319_094422_domaci_zt

<https://fb102.blog.pravda.sk/2023/01/26/hegerov-minister-hospodarstva-kerel-hirman-vyhlaskou-c-503-o-pomerovych-meracoch-tepla-z-decembra-2022-este-viac-prehlbuje-energeticku-chudobu-slovenskych-obcanov/>

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK)

[content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L2002&qid=1548751944700&from=SK)

Bankové spojenie: Fio Banka, a.s, pobočka zahraničnej banky. Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov energie
vážňov

č. účtu v Slovenskej republike v EUR : IBAN SK718330000002700783201

SWIFT/BIC FIOZSKBAXXX

•
Asociácia na podporu obnoviteľných zdrojov
energie

Námestie svätého Egídia 102 10

058 01 Poprad

Slovenská republika

•

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

153126/2024-4130-51652

Vybavuje/linka

Ing. Petrus, PhD.

Bratislava

08. 02. 2024

Vec

Žiadosť APOZE o podanie návrhu novely zákona o tepelnej energetike a vyhlášky MH SR.

Na Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) bola doručená Vaša žiadosť o novelizáciu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike (zákona č. 657/2004 Z. z.) a vyhlášky č. 503/2022 Z. z. vo veci povinnej inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov. V rámci Vášho listu požadujete zrušenie povinnosti inštalácie určených meradiel, alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov v podobe úpravy § 18 ods. 4 zákona č. 657/2004 Z. z..

Na základe vyššie uvedeného a rovnako ako aj Vy uvádzate vo svojom liste, povinnosť inštalácie určených meradiel, alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov je upravená v článku 9b ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2018/2022 z 11.12.2018 ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti (Smernica), ktorá umožňuje využiť iný nákladovo efektívny spôsob merania.

Predmetná Smernica bola transponovaná do národnej legislatívy v § 18 ods. 4 písm. a) č. 3 zákona č. 657/2004 Z. z. na základe ktorého je umožnené využiť alternatívny nákladovo efektívny spôsob merania spotreby tepla, ak obstaranie určených meradiel alebo pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov nie je nákladovo efektívne.

Mgr. Martin Pitorák
riaditeľ odboru palív a energetiky

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Nám. Sv. Egídiá 102/10, 058 01 Poprad
Tel: +421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. Pod Zečákom 1, 841 03 Bratislava-Lamač, tel.
+421 905 450 643, email: energeticky.ombudsman@gmail.com, www.energetickyombudsman.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Ing. Denisa Saková, PhD – ministerka
a podpredsedníčka vlády SR,
do vlastných rúk
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Bratislava 10.08.2024

VEC

Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z.

Vážená pani ministerka,

na základe spoločného rokovania s Vašimi pracovníkmi dňa 27.06.2024 (p. Pitorákom, p. Petrusom spolu s 2 pracovníkmi SIEA p. Šoltésovou a p. Ilovičom) sme nedospeli k zmene Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 (ďalej len „vyhláška“), nakoľko Vaši pracovníci neakceptovali odbornú argumentáciu JUDr. Moniky Jankovičovej. Dňa 03.07.2024 o 23.54 hod. sme zaslali Ministerstvu hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) sumarizačný email s riešeniami zmien spornej vyhlášky pre vyúčtovacie obdobie za rok 2023 ako aj jej novelu pre vyúčtovacie obdobie za rok 2024, na základe Vašej požiadavky. Do dnešného dňa sme nedostali žiadnu odpoveď na náš email a preto si Vám dovoľujeme týmto predložiť konečný návrh na vyriešenie celej situácie, ktorá vznikla po nadobudnutí účinnosti podľa nás „nezákonnej“ vyhlášky.

Zastupujeme ako spotrebiteľské organizácie chrániace práva a oprávnené záujmy konečných spotrebiteľov na Slovensku:

a/ vlastníkov bytov a nebytových priestorov s centrálnym zdrojom tepla (ďalej len „vlastník CZT“), ktorým sa neefektívne navýšili náklady „vynucovanou“ povinnosťou inštalácie pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len „PRVN“) v bytoch osadených na radiátoroch, ktoré ako potvrdzuje stanovisko Úradu pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. UNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024 **nie sú určenými (fakturačnými) meradlami tepla** v zmysle metrologického zákona (**Príloha č. 1**). Preto nie je možné, aby sa vyhláškou ustanovovalo rozpočítavanie nákladov na teplo prostredníctvom PRVN, čo potvrdzuje nižšie uvedená legislatíva.

V zmysle ustanovenia § 11 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov: „(1) O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie a) **pri meraní, ktoré súvisí s platbami** ...“

(2) **Meranie súvisiace s platbami je najmä meranie a) v obchodných vzťahoch, b) na určovanie ceny pri priamom predaji spotrebiteľovi alebo c) na účely výpočtu ceny, poplatkov, taríf, cla, daní, zvýhodnení, pokút, náhrad, odškodnenia, poistenia alebo podobných platieb.**

(3) **Bez vykonania metrologickej kontroly alebo posúdenia zhody sa určené meradlo nesmie uviesť na trh a používať.**“

V súčasnosti GP SR už prešetruje podanie vo veci podozrenia z organizovaného podvodu z prijatia vyhlášky, ktorá je v rozpore s právnym poriadkom SR. (**Príloha č. 2**)

b/ vlastníkov bytov s individuálnym zdrojom tepla (ďalej len „vlastník IZT“), ktorí boli hrubo poškodení vyhláškou a to vyúčtovaním neoprávnených nákladov za dodávku tepla za rok 2023 do svojich bytov, nakoľko im teplo nikdy nebolo dodané do bytov vlastníkov IZT a ani si teplo neobjednali do svojich bytov, keďže sú **legálne odpojení** od centrálného zdroja tepla, v súlade so zákonom č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

V zmysle ustanovenia § 4 ods. 11 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (platný a účinný do 30.06.2024): „Predávajúci **nesmie** žiadať alebo prijať od spotrebiteľa úhradu za dodaný výrobok, poskytnutú službu alebo poskytnutý elektronický obsah, ktorý si **spotrebiteľ neobjednal. Nečinnosť** spotrebiteľa po prijatí nevyžiadanej dodávky podľa prvej vety **nemá za následok** vznik akýchkoľvek nákladov ani iných povinností pre spotrebiteľa.“

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene niektorých ustanovení (platný a účinný od 01.07.2024): „Spotrebiteľ **nie je povinný** vrátiť ani uschovať produkt, ktorý mu obchodník dodal alebo poskytol **bez objednávky** (ďalej len „nevyžiadané plnenie“). **Nečinnosť spotrebiteľa po prijatí nevyžiadaného plnenia nemá za následok vznik povinností spotrebiteľa uhradiť cenu alebo iné náklady za nevyžiadané plnenie alebo vznik iných povinností pre spotrebiteľa. Nevyžiadaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy, ak spotrebiteľ výslovne o ďalšie plnenie nepožiadaval. Opakujúce sa plnenie sa vždy považuje za nevyžiadané, ak obchodník nepreukáže opak.**“

V snahe predísť hromadným žalobám, sťažnostiam a podnetom adresovaným inštitúciám EÚ a SR Vám predkladáme návrh na **bezodkladné** vyriešenie situácie spornej vyhlášky:

- Navrhujeme **okamžité zrušenie** Vyhlášky č. 503/2022 Z. z., resp. jej **okamžitú zmenu** v sporných ustanoveniach z dôvodu jej rozporu so zákonom č. 657/2004 o tepelnej energetike a iných súvisiacich zákonov - vid' vyššie v texte, z dôvodov poškodzovania a zjavnej diskriminácie vlastníkov IZT ako aj rozporu s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa. Vlastníci CZT a vlastníci IZT sa môžu spoločne podieľať len na nákladoch za teplo na kúrenie a na ohrev vody dodaných do spoločných priestorov bytového domu.
- Navrhujeme **okamžité opakované** rozúčtovanie nákladov za teplo za rok 2023 podľa predošlej Vyhlášky č. 240/2016 Z. z. (ak MH SR zruší aktuálne účinnú vyhlášku), ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla v znení Vyhlášky č. 168/2021 Z. z..

- Navrhujeme vypracovanie návrhu úplne novej vyhlášky, príp. zmenu Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. a zmenu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike **aj v ustanoveniach** týkajúcich sa PRVN, aby sa rozúčtovanie tepla na kúrenie pre vlastníkov CZT **ustanovilo** iba podľa **určených (fakturačných) meradiel tepla na kúrenie** (spotrebná zložka) alebo podľa plochy bytu a nebytového priestoru (základná zložka), keďže PRVN **nesplňa** podmienky **určeného (fakturačného) meradla** ani podľa Zákona o metrologii ani podľa Zákona o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu.

Zrušenie pomerového merania spotreby **odstráni nezákonnosť** vyhlášky aj v tom, že vychádza z fikcie, že byty s IZT „údajne odoberajú teplo z centrálného zásobovania teplom“ a preto sú povinné podieľať sa na nákladoch na vykurovanie celého bytového domu. Byt, ktorý je už vykurovaný individuálnym zdrojom tepla **nie je napojený** na sústavu centrálnych tepelných zariadení, preto **nemôže** byť ani účastníkom trhu s teplom. Podľa tvorcov vyhlášky sa teplo šíri len jedným smerom a špecifické koeficienty určujú koľko ho byt s IZT zaplatí. Fyzikálne zákony platia všade a pre všetkých rovnako. Nie je teda možné aby vyhláška upravovala a riadila tok prestupu tepla **len jedným smerom** a cez koeficienty rozpočítavala a menila fyzikálne zákony prestupov tepla. Potvrzuje to aj odborná analýza certifikovaného energetika Ing. Jozefa Legényho, ktorú prikladáme v **Prílohe č. 3**, ktorá bola aj verejne publikovaná na www.energie-portal.sk.

Vyžadovanie úhrad za „fiktívnu“ dodávku tepla od vlastníkov bytov odpojených od centrálného zásobovania teplom **je protizákonné** (nielen z legislatívneho pohľadu, z Judikatúry najvyšších súdnych autorít ale aj z pohľadu rešpektovania vedeckých poznatkov a fyzikálnych zákonov). V prípade, že MH SR neprijme bezodkladné zákonné opatrenia (zrušenie/zmena) vyhlášky za vyúčtovacie obdobie 2023, aj za rok 2024, poškodení zvažujú podanie hromadnej žaloby vrátane ďalších právnych krokov.

V najbližšom čase bude podaná Európskej komisii a poslancom EP žiadosť o prijatie novej smernice o zvýšení energetickej efektívnosti, nakoľko SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti v súčasnosti už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine a hrozbu prehlbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. Žiadosť Vám zašleme ako súčasť samostatného návrhu na riešenie nesystémového merania a rozpočtovania nákladov a strát na teplú vodu.

Dovoľujeme si Vás požiadať o písomné stanovisko k nášmu návrhu riešenia spornej vyhlášky, **najneskôr v lehote do 20 dní od doručenia tohto listu. Obe naše spotrebiteľské združenia sú ochotné ponúknuť odbornú pomoc MH SR pri odstraňovaní nezákonného stavu vyhlášky.**

S pozdravom

JUDr. Monika Jankovičová, predseda, v. r.
ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.

František Bednár, podpredseda, v. r.
podpredseda APOZE

Prílohy:

1. Odpoveď na žiadosť o sprístupnenie informácií z Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR č. ÚNMS/03507/2024-110-010180/2024 zo dňa 11.7.2024 (kópia)
2. Oznámenia GP SR o postúpení podania zo dňa 23.07.2024 a 30.07.2024 (kópia)
3. Analýza rozpočítavania nákladov Ing. Jozef Legény (kópia)

Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel:+421 52 7722626, +421 903 142771
email: asociacia@obnovitelnezdroje.eu
<https://obnovitelnezdroje.eu>

ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z. Pod Zečákom 1, 841 03 Bratislava-Lamač, tel.
+421 905 450 643, email: energeticky.ombudsman@gmail.com, www.energetickyombudsman.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Ing. Denisa Saková, PhD. – ministerka
a podpredsedníčka vlády SR,
do vlastných rúk
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
minister@mhsr.sk

Bratislava 19.08.2024

VEC

Doplnenie k Návrhu na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. zo dňa 10.08.2024

Vážená pani ministerka,

nami zaslaný Návrh na vyriešenie situácie po nadobudnutí účinnosti Vyhlášky č. 503/2022 Z. z. (ďalej len „vyhláška“) zo dňa 10.08.2024, týkajúci sa rozúčtovania tepla na kúrenie, vo veci ktorého sa konalo spoločné rokovanie na MH SR dňa 15.08.2024, si dovoľujeme **doplniť a navrhnúť** ďalšiu dôležitú zmenu spôsobu **rozúčtovania nákladov tepla na teplú vodu (TV) a strát** v rozvodoch, nakoľko dochádza dlhodobo k poškodzovaniu konečných spotrebiteľov v rozpore s legislatívou EÚ na ochranu spotrebiteľa.

Zásadným problémom spornej vyhlášky nie je len problematika nákladov tepla na vykurovanie ale aj spôsob rozúčtovania základnej zložky nákladov na teplú vodu a spôsob merania jej spotreby v bytových domoch bez domových odovzdávacích staníc (ďalej len „DOST“).

Náklady na teplú vodu tvoria vyše 40% celkových nákladov za dodávku tepla a pri stúpajúcej cene vody onedlho dosiahnu polovicu nákladov.

Z dôvodu zvýšenia energetickej efektívnosti, zníženia nákladov a sociálnej spravodlivosti voči zraniteľným spotrebiteľom (konečným spotrebiteľom) **navrhujeme:**

1. Pri rozúčtovaní nákladov na ohrev TV je potrebné vrátiť sa k nastaveniu základnej zložky na 10 %, tak ako to bolo do 01. 01. 2017. V súčasnosti sa rozúčtovanie nákladov na TV delí na základnú zložku, ktorá tvorí 20% celkových nákladov na ohrev, ktorá sa rozpočítava na počet bytov. V praxi to znamená, že aj keď má spotrebiteľ nulovú spotrebu zaplatí svoj podiel z 20 % spotreby. 80 % nákladov tvorí spotrebná zložka, podľa spotreby nameranej bytovým vodomermom. Zvýšenie základnej sadzby z 10 % na 20% od 1. 1. 2017 sa presadilo

pravdepodobne z dôvodu „*demotivovať šetriacich spotrebiteľov*“, aby si nezriadovali vlastný ohrev TV. **Doplatili na to hlavne sociálne odkázaní a dôchodcovia, ktorí v snahe šetriť majú ročnú spotrebu 1 -2 m³, a k tomu musia zaplatiť podiel základnej zložky často aj viac ako 80 eur.** Čím je počet bytov s CZT nižší tým je základná zložka na jeden byt vyššia. Názorne to vidieť na tabuľke porovnania nákladov na TV dvoch bytových domov na spoločnom okruhu s ktorých má jeden svoj vlastný obnoviteľný zdroj na ohrev TV **v prílohe.**

S odvolaním sa na ustanovenie bodu č. (22) Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2002 z 11.12.2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti (ďalej len „smernica“), podľa ktorej „*efektívne hospodárenie s vodami môže výrazne prispieť k úsporám energie, pretože úniky vody predstavujú 24 % celkovej spotrebovanej vody v Únii a odvetvie energetiky je najväčším spotrebiteľom vody, predstavujúc 44 % spotreby*“, a preto ďalej **navrhujeme** aby:

2. Z dôvodu možného pokračovania poškodzovania spotrebiteľov únikmi a stratami v rozvodoch TV, na ktoré sa skladajú všetci koneční spotrebiteľia, **je potrebné**, aby bola striktné kontrolovaná povinnosť inštalácie merača spotreby TV v bytovom dome od 1. januára 2025 tak, ako to uvádza znenie ustanovení § 17 ods. 1 písm. b) a § 38ae ods. 8 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike: *“Dodávateľ, ktorý dodáva teplo v teplej vode, je povinný merať množstvo dodanej teplej vody na odbernom mieste určeným meradlom od 1. januára 2025.”*¹

V súčasnosti je dodávateľ podľa § 17 ods. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a vyhlášky na meranie TV povinný:

- *“merať množstvo spotrebovaného tepla na prípravu teplej vody určeným meradlom v mieste jej prípravy,”* [§ 17 ods. 1 písm. a\)](#)
- *“na vstupe do ohrievača teplej vody merať určeným meradlom množstvo dodanej studenej vody.”* [§ 17 ods. 1 písm. d\)](#)

Teda dodávateľ má povinnosť mať na mieste prípravy TV (v kotolni) umiestnené len:

- určené meradlo tepla pre celý okruh viacerých bytových domov do ktorých dodáva TV,
- určené meradlo spotreby studenej vody z ktorej sa pripravuje ohrev TV.

Z týchto dvoch údajov je možné vypočítať len mernú spotrebu na celom okruhu, **nie však** mernú spotrebu na konkrétnom bytovom dome.

Pri súčasnom spôsobe rozúčtovania tepla teplej vody spoločenstvo vlastníkov bytov (ďalej len „SVB“) alebo správcovská spoločnosť poskytne dodávateľovi TV údaje o spotrebe bytových vodomerov TV za celý rok a rozdiel medzi súčtom bytových vodomerov a meradlom spotreby studenej vody na prípravu TV tvorí tzv. koeficient, v ktorom sú zarátané všetky úniky vody a cirkulačné straty. Tento rozdiel zaplatia spoločne všetci koneční spotrebiteľia. V praxi to znamená, že okrem úniku TV v teplovodnom kanály, **nie je možné zistiť: 1/ veľkosť úniku TV v konkrétnom bytovom dome na okruhu Centrálného zdroja tepla (ďalej len „CZT“), 2/ cirkulačné straty v rozvodoch v jednotlivých bytových domoch.**

Na úniky TV a cirkulačné straty sa skladajú všetci koneční spotrebiteľia na okruhu dodávky TV z CZT. Pokiaľ by došlo k neoprávneným zásahom do bytových pomerových vodomerov, tak všetky straty zaplatia ostatní spotrebiteľia.

¹ Ako potvrdzujú naše zistenia, na Slovensku dochádza dlhodobo k poškodzovaniu spotrebiteľov zvyšovaním nákladov za úniky studenej a teplej vody a stratám v rozvodoch. Dodávateľia z dôvodu zvýšených nákladov, hlavne v bytových domoch bez DOST, v ktorých býva väčšina konečných spotrebiteľov, nemajú doposiaľ inštalované určené meradlá spotreby TV, pretože táto povinnosť im bola uložená až od 01.01.2025. Vzhľadom na reálny stav nie je predpoklad, že táto povinnosť zo zákona bude dodávateľmi splnená.

Hlavným cieľom smernice **má byť zvýšenie energetickej efektívnosti a zníženie celkových nákladov za energie**. Vyhláška, ktorej tvorcovia sa odvolávajú na túto smernicu, je ale v rozpore s touto smernicou, **evidentne** nerieši problém zvýšenia energetickej efektívnosti pri dodávke TV čoho dôkazom je aj ustanovenie § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, v ktorom sa uvádza, že dodávateľ je povinný „*merať množstvo dodanej teplej vody na odbernom mieste určeným meradlom, ak o to požiadajú všetci odberatelia, ktorým dodávateľ dodáva teplú vodu z jedného spoločného miesta jej prípravy do jedného roka od doručenia žiadosti.*“

T. j. ak chcú koneční spotrebiteľia, aby platili len za teplú vodu, reálne dodanú do ich bytového domu a aby zistili, či neplatia aj za úniky v teplovodnom kanály, úniky v rozvodoch bytového domu a cirkulačné straty, musia všetci z okruhu bytových domov požiadať, aby im v bytovom dome dodávateľ nainštaloval merač spotreby TV. Touto legislatívnou úpravou sa dodávateľ zbavil povinnosti inštalovať merač spotreby TV do bytového domu, pretože **je prakticky nemožné**, aby sa všetci koneční spotrebiteľia na celom okruhu na tom dohodli, keďže sa často nevedia dohodnúť ani na riešení problémov v rámci jedného bytového domu, nie to na celom okruhu s viacerými bytovými domami.

Súčasný stav nemotivuje vlastníkov bytov, aby investovali do výmeny starých rozvodov TV a ich izolácii, čo by im znížilo cirkulačné straty a konečné náklady na TV aj o vyše 20%. **Investícia do výmeny rozvodov TV by priniesla zníženie nákladov len ak by tak urobili všetky bytové domy v okruhu**. Dodávateľ o to ale nemá záujem, pretože by na ohrev TV spotreboval menej tepla, čím by sa mu znížili tržby a zisk.

Z praxe sú známe prípady, kedy SVB dlhodobo neúspešne urgovalo úniky TV v teplovodných rozvodoch, keďže koeficient mali vyšší ako 20%. Z dôvodu neriešenia problému sa rozhodli pre vlastný ohrev TV tepelnými čerpadlami vzduch – voda, čím sa im znížili náklady na TV o vyše 60%. Výmenou rozvodov TV v bytovom dome a účinnou izoláciou, v kombinácii s riadením cirkulačného čerpadla TV podľa teploty vratnej vody, je možné znížiť náklady na TV o 20-30%. Máme zato, že je chybou dodávateľov, že neinštalujú resp. nevyužívajú už existujúce DOST, ktoré sú ideálne **na využitie obnoviteľných zdrojov energie** s využitím termosolárnych systémov a tepelných čerpadiel na ohrev TV, resp. ich kombináciu s fotovoltaickým zariadením.

V najbližšom čase bude podaný podnet, adresovaný Európskej komisii a poslancom EP, kde upozorníme na nutnosť

- zmeny smernice týkajúcej sa prehodnotenia dnes už nevyhovujúceho systému pomerovej fakturácie tepla v rozpore s legislatívou EÚ na ochranu práv spotrebiteľa
- povinnosti inštalácie „neefektívne nákladných“ diaľkových odpočtov pomerových rozdeľovačov vykurovacích nákladov (ďalej len „PRVN“) v bytových domoch konečných spotrebiteľov
- **povinnosť inštalácie diaľkových odpočtov fakturačných vodomerov vodárenských spoločností a fakturačných meračov spotreby teplej vody dodávateľov.**

V súčasnosti, podľa nášho názoru, táto smernica už nereaguje na zvyšovanie cien energií v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine a hrozbu prehľbovania energetickej chudoby občanov členských štátov EÚ. Podnet bude zaslaný aj MH SR.

Zároveň dávame do pozornosti, že smernicu neimplementovali do svojej legislatívy všetky členské štáty EÚ, potvrdzujú to medializované informácie v Rakúsku a Fínsku, t. j. **nie je povinnosť mať** nainštalované pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov (PRVN). **PRVN, ktoré na rozdiel od merača tepla nemerajú prietok nemôžu byť meračmi tepla pretože dieliky podľa ktorých sa fakturuje odobraná tepelná energia nie sú mernými jednotkami podľa medzinárodnej sústavy SI, ktorou je kWh.** Podľa medzinárodnej legislatívy pre metrológiu nemôžu byť PRVN považované za určené meradlo, ktorého presnosť sa dá overovať!

S pozdravom

JUDr. Monika Jankovičová, predseda, v. r.
ENERGETICKÝ OMBUDSMAN o. z.

František Bednár, podpredseda, v. r.
podpredseda APOZE

Príloha:

Tabuľka porovnania nákladov na TV dvoch bytových domov na spoločnom okruhu s ktorých má jeden svoj vlastný obnoviteľný zdroj na ohrev TV

Porovnanie nákladov na teplú vodu - CZT Francisicho PES, s.r.o. Poprad rok 2022

Bytový dom č. 903 s CZT		Bytový dom č. 102 s OZE	
Počet bytov s odberom TV	18	Počet bytov 17 s odberom TV	17
Spotreba TV v m3	435,39	Spotreba TV v m3	376,5
Náklady na dom spolu	6 294,43 €	Náklady na dom spolu	1 864,32 €
z toho základná zložka 20%	1 258,89 €	z toho základná zložka 20%	372,86 €
z toho spotrebná zložka 80%	5 035,54 €	z toho spotrebná zložka 80%	1 494,46 €
základná zložka 20% na jeden byt	69,94 €	základná zložka 20% na jeden byt	21,93 €
konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	14,46 €	konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	4,95 €
cena studenej vody	2,75 €	cena studenej vody	2,75 €

Porovnanie nákladov na teplú vodu - CZT Francisicho PES, s.r.o. Poprad rok 2023

Bytový dom č. 903 s CZT		Bytový dom č. 102 s OZE	
Počet bytov s odberom TV	18	Počet bytov 17 s odberom TV	17
Spotreba TV v m3	419,19	Spotreba TV v m3	383,29
Náklady na dom spolu	7 748,76 €	Náklady na dom spolu	2 242,95 €
z toho základná zložka 20%	1 549,75 €	z toho základná zložka 20%	448,59 €
z toho spotrebná zložka 80%	6 199,01 €	z toho spotrebná zložka 80%	1 794,36 €
základná zložka 20% na jeden byt	86,10 €	základná zložka 20% na jeden byt	26,39 €
konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	18,49 €	konečná cena ohrevu TV za 1m3 (bez nákladov za cenu studenej vody)	5,85 €
cena studenej vody	3,25 €	cena studenej vody	3,25 €

Na problematiku poškodzovania konečných spotrebiteľov pri rozúčtovaní tepla upozorňuje verejnosť článok s názvom „*Pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov = podvod storočia a okradanie legalizované štátom*“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/07/25/pomerove-rozdelovace-vykurovacich-nakladov-podvod-storocia-a-okradanie-legalizovane-statom/>

Na poškodzovanie spotrebiteľov pri rozúčtovaní nákladov na teplú vodu upozorňuje verejnosť článok s názvom „*Je najvyšší čas žiadať náhradu za poškodzovanie spotrebiteľov dodávateľmi teplej vody, pretože na systém rozúčtovania a straty v rozvodoch doplácajú koneční spotrebiteľia!*“ <https://fb102.blog.pravda.sk/2024/08/08/je-najvyssi-cas-ziadat-nahradu-za-poskodzovanie-spotrebitehov-dodavatelmi-teplej-vody-pretoze-na-system-rozuctovania-a-straty-v-rozvodoch-doplacaju-konecni-spotrebitehia/>

Na vedomie - kópia:

milan.garbiar@mhsr.sk
martin.pitorak@mhsr.sk